

Zanimanje za poklicne šole raste

Smo v letnem času, ko se mladi ljudje, ki so končali obvezno šolanje na osnovni šoli, odločajo za nadaljnjo življenjsko pot. To pa ni vedno lahko, saj ga poklic, ki si ga je mlad človek izbral spremlja skozi celo življenje. Ker sem omenil poklic, mislim tu predvsem učenice, ki so se odločili za uk. Kadar pa govorimo o teh učencih, ki jih nekateri še imenujejo vajence, čeprav ta izraz že zdavnaj ne ustreza več, si skoraj vsak po svoje razlaga način izobraževanja. Moramo povedati, da že vrsto let prehajamo iz stare »vajeniške« oblike šolanja, k sodobnejšemu načinu poklicnega izobraževanja. To se pravi, da so učenci skozi vse šolsko leto v šoli in si tam pridobivajo teoretično in poklicno

(Nadaljevanje na 5. strani)

Leto XIII. št. 7
15. julij 1966

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

KONFERENCA SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Na nedavni delovni konferenci sindikalnih podružnic Cinkarne je predsednik izvršnega odbora sindikalnih podružnic v svojem referatu obravnaval tri aktualna vprašanja: nagrajevanje delavcev v proizvodnji in v strokovnih službah, pomen higienko tehničnega varstva in izobraževanje delavcev v našem kolektivu.

Tovariš Poklšek je uvodoma dejal:

»Namen gospodarske reforme je ustvariti pogoje za intenzivnej-

še gospodarjenje, to pa je pogoj za široko vključitev našega gospodarstva v mednarodno delitev dela.

Cilje gospodarske reforme bomo dosegli le, če bomo bolj kot doslej zainteresirali ves delovni kolektiv za naloge, ki jih mora delovna organizacija opraviti v procesu preobrazbe našega gospodarstva. Predvsem je potrebno povečati napore za povečanje obsega proizvodnje, produktivnosti, zboljšanja kakovosti ter zmanjšanje stroškov proizvodnje.

Positivnejše premike je mogoče doseči le ob kvalitetnejšem delovanju organov samoupravljanja v delovni organizaciji, ob večjem angažiranju in odgovornosti strokovnih služb in ob angažiranju vseh političnih činiteljev v podjetju. Ena izmed osnovnih nalog upravljalcev je, da zahtevajo od organizatorjev proizvodnje in strokovnih služb kon-

kretno rešitve gospodarskih in proizvodnih nalog (npr. stalna strokovna služba za organizacijo dela in izboljšanje proizvodnega procesa, priprave za novo sistematizacijo delovnih mest, pri kateri je potrebno zagotoviti, da so vsa delovna mesta — predvsem vodilna — zasedena z ljudmi, ki imajo ustrezno strokovno in potrebno družbeno politično usposobljenost).

Sistematizacija mora vsebovati točen opis kvalifikacij za določena delovna mesta. Kadrovanje pa je treba izvajati na podlagi take sistematizacije. To je potrebno izvajati za vsa delovna mesta.

Gospodarska reforma zahteva med drugim tudi zmanjšanje investicijske potrošnje. V prihodnje naj se trošijo le sredstva, ki so že ustvarjena in gradijo naj se investicije, za katere so sredstva v celoti zagotovljena. To pa seveda ne pomeni, da ni tudi v prihodnje nujno, da ima gospodarska organizacija svoj perspektivni in razvojni program. Razvojni program mora temeljiti na načelih, ki so jih postavili predpisi gospodarske reforme, zlasti pa na možnosti oskrbe s surovinami (domaćimi in uvoženimi) z energijo itd.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delegati na delovni konferenci sindikalnih podružnic

Proizvodnja in produktivnost v juniju

V juniju smo dosegli nekoliko slabše proizvodne rezultate, kar se odraža tudi na vrednostno doseženi proizvodnji v tem mesecu. Slabši proizvodni rezultati tega meseca izhajajo iz zmanjšanja proizvodnje in prodaje organskih barv, defekta na fluosolidnih pečeh v obratu žveplene kisline, remonta obratov lito-pona in superfosfata ter zmanjšanja proizvodnje čašic zaradi zastoja v prodaji.

Kljub navedenim vzrokom manjše proizvodnje v juniju pa smo letni proizvodni plan dosegli in celo

presegli, kar je rezultat dobrih proizvodnih rezultatov, ki smo jih dosegali v preteklih mesecih. Letni proizvodni plan smo dosegli s 53,7 %; presegli smo ga torej za 3,9 %.

Ce primerjamo dosežene proizvodne rezultate v šestih mesecih letošnjega leta z doseženo proizvodnjo v istem razdobju leta 1965, prav lahko ugotovljamo povečanje proizvodnje na pram prvem polletju lanskega leta in sicer za 18,6 %.

Te večje proizvodne rezultate pa smo v letošnjem letu dosegli z manjšim šte-

vilom zaposlenih kot v šestih mesecih preteklega leta, kar kaže na porast produktivnosti dela v tem razdobju. Ker je letos vrednostno porasla proizvodnja v razdobju januar — junij napram istem razdobju lanskega leta za 18,6 %, število zaposlenih pa se je zmanjšalo za 0,4 %, ugotavljamo porast produktivnosti dela in sicer za 19 %.

Izvoz v mesecu juniju je bil dosežen s 554.226 \$, kar kaže, da smo mesečni izvozni plan dosegli in tudi presegli, in sicer za 8,5 %. Kumulativna vrednost izvoza v šestih mesecih pa znaša 2.845.430 \$ in torej letni izvozni plan ni dosežen. Vzrok je v tem, ker smo morali v letošnjem prvem polletju vračati večje količine cinka in cinkove

pločevine iz naslova predelav cinkovih koncentratov, ki smo si jih zaradi pomanjkanja doma morali preskrbeti iz uvoza, izpadel pa je tudi izvoz modre galice, ki je v istem razdobju lanskega leta predstavljala pomembno izvozno postavko.

Od skupne vrednosti izvoza v prvem polletju 2 mil. 845.430 \$ odpade 89 % vrednosti izvoza na področje konvertibilnih valut, 3 % na klirinško področje in 8 % izvoza na področje vzhodnoevropskih držav.

Ker je v drugem polletju letošnjega leta predviden večji izvoz superfosfata in žveplene kisline, predvidevamo, da bomo v tem obdobju izpad nadomestili in dosegli postavljen izvozni plan za leto 1966.

SZDL-socialistična demokracija in red

V današnji številki »Cinkarnarja« posredujemo izlečke iz razgovora o neposredni demokraciji, ki ga je imela pretekli mesec predsednica glavnega odbora SZDL Vida Tomšič z novinarjema »Borbe« in »Dela«.

»Ni več pomislekov o tem, da je Socialistična zveza opora samoupravljanja. V praksi pa se še zmeraj iščejo recepti, po katerih naj bi SZDL opravljala to funkcijo!«

»Receptov za delo ni, so pa znane družbene zakonitosti, ki terjajo jasno zasnovano idejno in politično akcijo naprednih sil. Razvoj socialističnega samoupravljanja ne zmanjšuje, temveč povečuje potrebo po vse močnejšem delu ZK in SZDL. Samoupravljalci iščejo širšega znanja o družbenih zadevah, obenem z rastočo odgovornostjo in zavestjo raste želja po dogovoru za družbeno akcijo. Seveda pa bi bilo narobe, če bi dogovore o svojih družbenih in političnih organizacijah šteli že kot obvezne za samoupravne organe. Bistvo neposredne demokracije je ravno v tem, da proizvajalci in občani odločajo v svojih samoupravnih organih direktno ne preko političnih predstavnikov.

Vsi samoupravni organi delujejo samostojno in po svojih predpisih, statutih, na osnovi ustave. Dogovori o družbenopolitičnih organizacijah postajajo družbeno obvezne odločitve šele potem, ko te dogovore na določen način sprejmejo samoupravni organi. To sili komuniste in vse napredne socialistične sile v neprestano delo med vsemi proizvajalci in občani, v soočevanje teorije s prakso.«

»Neposredna intervencija forumov družbenopolitičnih organizacij je v samoupravnih organih torej nezaželena. Kako pa bi v današnjih razmerah praktično zagotovili politični vpliv SZDL na samoupravne dogovore?«

»Ne le nezaželena — bila bi pravo nasprotje težnjam ZKJ in SZDL, naj namreč ljudje sami upravljajo svoje zadeve. Toda tudi za upravljanje družbe je treba dogovorov in — če hočete — vsi se ga moramo učiti. Zato pa ustava ob razvoju samouprave postavlja razvoj SZDL kot odprte družbenopolitične organizacije občanov, kjer ne le spoznavajo naravo in način vodenja družbenih zadev, ampak se za to tudi dogovarjajo.«

»Izkušnja uči, da ponekod razumejo neposredno demokracijo tako, da vsi razpravljajo o vsem in po tem tudi merijo stopnjo demokracije. Na učinek večkrat pozabijo. Tudi forumi. Kakšna naj bi bila, na primer, njihova vloga in odgovornost pri tem?«

»Pri nas je res v modi nekakšno fetišiziranje splošnega razpravljanja, govorjenja vseh o vsem, in to naj bi bila potem demokracija. Ljudje imajo pri tem občutek, da so že neštokrat nekaj povedali, grajali, zahtevali in da se — glej — nič ne premakne. Kar vsi radi naročamo drugim, kaj da naj store, in vsakemu se zdi njegova zadeva najbolj pereča. Nismo prepričani, da smo res sami »oblast«, da imamo svojo državo in da

nes odpirati ponovna razprava. Glede takih, tako rekoč fundamentalnih vprašanj socialistične demokracije in samoupravljanja je pa seveda treba predvsem mladim generacijam dati vpogled v zgodovinski tok stvari — v tem je tudi pomen naporov za osvetlitev zgodovine.«

»Se zmeraj pa so forumi, ki sprejemajo politične dogovore v imenu članstva, ne da bi po prejšnji razpravi. To ni v skladu z demokracijo v procesu odločanja niti ne ustreza vlogi organizacij v naših razmerah!«

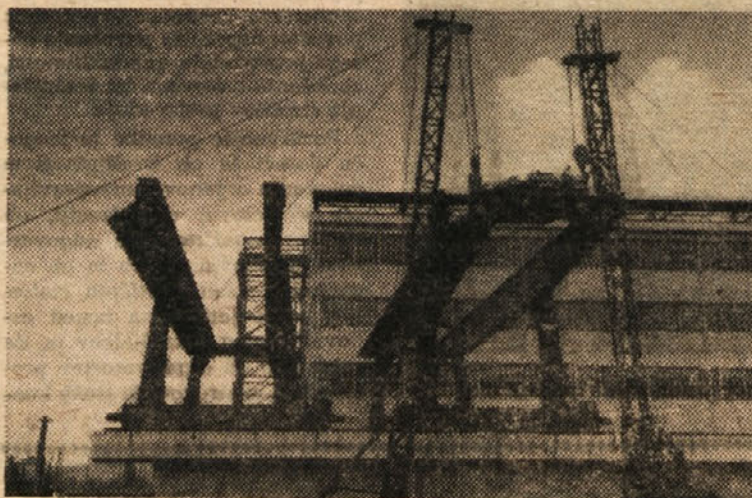
»Socialistična demokracija pomeni torej predvsem možnost, da se končno uveljavi zgodovinski interes delavskega razreda in delovnega človeka. Demokracije ne razvijamo, da bi prišli do svobodne besede sovražniki socializma, zagovorniki izkoriščanja in podložništva, temveč da bo delovni človek v boju mnenj, tudi v boju s socializmom tujimi mnenji, postal

občanov. Brez tega pa ne more biti niti samoupravljanja niti demokratičnega reda.«

»Napredne socialistične sile sem ter tja politično ne reagirajo, kadar se razpravlja s pozicij, ki niso socialistične. Kaj bi vi postavili nasproti plavanju s tokom?«

»Revolucionarni boj za osvoboditev človeka se že ves čas bije na dve strani, proti anarhistično liberalnim in proti birokratsko dogmatskim težnjam. Ni mogoče samo pritrdjati željam ljudi in biti na čelu takšnih pohodov želja, ne da bi pri tem upoštevali možnosti, odkrivali poti in težave, da bi izpeljali zaželeno. Gajiti je treba trdo šolo resnice. Posebna skrb Socialistične zveze naj bi bila, da bi delovni ljudje v točnih analizah videli svoj položaj in svoje možnosti. Nemogoče je — oprostite, mislim, da gre včasih celo za zlo namero — ko nekateri postavljajo velike zahteve glede osebnega standarda in takojšnjega razvoja vseh družbenih služb, ko tako rekoč zahtevajo, da živimo bolje kot v deželah z visoko produktivnostjo, čeprav proizvajamo in delamo slabše kot tam. Imajo boljše stroje, tehnologijo, organizacijo, ne le večjo osebno prizadevnost ljudi — to je res. Toda stvari same to ne spremenijo! Če hočemo bolje živeti — moramo ne le več, ampak tudi ceneje proizvajati. Smo sicer že veliko na boljšem kot pred leti, produktivnost dela raste, še vedno pa je izpod ameriške in evropske! To moramo vedeti in SZDL mora skrbeti, da bodo to vsi vedeli in temu primerno ravnali. In to bo tudi onemogočilo demagoge, ki govorijo, da reforma kaže na polom našega gospodarstva, ki ne povedo preproste resnice, da smo dosegli — in to v silnem zaletu vseh sil — stopnjo, ko moremo naprej le na nov način. Smo preveč razviti za stari, ekstenzivni način dela in premalo za odprto tekmo na mednarodnem tržišču, kamor moramo s svojimi izdelki, če hočemo tudi uvažati. In dokler se ne bomo zavedli, da ni mogoče bolje in hitreje delati brez visoko kvalificiranih in zmognih strokovnjakov, in brez trdnih samoupravnih dogovorov, bomo imeli slabo strokovno sestavo, slabe delovne odnose in tudi nekatere pre malo sposobne ljudi, ki se bojujejo le za svoje pozicije. Kadrovska politika pa ni posebno poglavje boja za socializem, temveč sestavni del razvoja samoupravljanja. Delne akcije so obojene na neuspeh.«

(Nadaljevanje na 4. strani)

Montaža tekalnega žerjava na rudnem dvoru ob novem obratu žveplene kisline.

moramo sprejeti tudi odgovornosti, se dogovoriti, kaj moremo, zmoremo in kaj ima prednost. Splošno govorjenje in kritiziranje — brez pripravljenosti, da bi pošteno delali vsak na svojem delovnem mestu in prevzeli skupno odgovornost za demokratično sprejete sklepe — je prej pot v anarhijo kot v socialistično demokratično družbo. Vloga izvoljenih organov in tudi odborov SZDL bi naj bila prav v tem, da bi omogočali občanom takšen vpogled v družbene zadeve, ki bi jim tudi pomagali postaviti vsako stvar na svoje pravo mesto.

Pri tem pa bo treba tudi jasno povedati, da se glede vprašanj, ki jih je odločila socialistična revolucija, ne more da-

nosilec družbene akcije. Socializem pa tudi ne pomeni zadovoljevanja vseh želja, ampak to, da se človek in njegovo delo osvobajata izkoriščanja in da tisti, ki proizvajajo tudi deli, gospodarji. Ni »družbe, države«, ki naj za vse skrbi, in podložnikov, ki samo zahtevajo, kritizirajo. So proizvajalci in upravljalci, ki naj vedo, kaj imajo, kaj upravljajo in ki se naj v svojih družbenih-političnih organizacijah osveščajo in organizirajo za svojo družbeno akcijo. V tem pa je tudi nastanek moderne organizacije delavskega gibanja — SZDL z Zvezo komunistov na čelu — ki ni več klasična stranka, temveč že vsakodnevna uporaba in soočevanje znanosti o družbi z interesi

PERSPEKTIVA SVINCA

Ze bežen pogled na statistiko o uporabi svinca nam pove, da so potrebe po tej kovini vedno večje. Dokaz za to je dejstvo, da je v letih 1950 do 1960 naraščala letna potrošnja povprečno za 1,5 % do 2,75 %, od leta 1960 dalje pa potrošnja vsako leto poraste za približno 4,5 %.

Povečana potrošnja svinca je značilna za visoko razvite industrijske države z visokim življenjskim standardom, kjer sta glavna potrošnika svinca transportna dejavnost in zelo razvito komunikacijsko omrežje. Tako svinec uporabljajo za izdelavo telefonskih kablov in kablov za prenos moči, proizvodnja bencina troši ogromne količine svinca kot dodatke za zvišanje oktanske vrednosti benzina, potem je tu izdelava svinčenih akumulatorjev, svinčenih pigmentov, zlitin svinca, svinčene pločevine in cevi. Pozicije svinca v teh panogah porabe so trdne, zato vlada prepričanje, da bo njegova poraba še nadalje rastle v takem obsegu kot dosedaj.

Podobno kot pri cinku se tudi pri proizvajalcih svinca kaže pospešen tempo raziskovalnih del za odkritje novih področij uporabnosti in za izboljšanje tradicionalnih. Direktna predelava površinsko oksidirane svinca z valjanjem ali vlečenjem daje svinču boljše mehanske lastnosti kot jih imajo običajne zlitine svinca. Tanjši in trdnjši trakovi za ovijanje kablov, lažja ogrodja v baterijah, trdnjše cevi in pločevina za obloge v kemijskih napravah, to so zahteve, ki se trenutno postavljajo predelovalcem svinca. Velik napredek je dosežen pri izdelavi kabelskih trakov na račun kontinuiranega stiskanja, ki je našlo velik odziv pri proizvajalcih kablov.

Rentabilna proizvodnja tanke svinčene pločevine (0,40 — 1,60 mm debeline) s pomočjo neprekinjenega litja je začela v Avstraliji in Kanadi. Glavni potrošnik te pločevine je gradbeništvo, ki jo uporablja za zvočno izolacijo predvsem tam, kjer je problematična teža izolacije in kjer je problem za prostor za izolacijo. V preteklem letu so bila izvršena obsežna raziskovalna dela, ki so temeljito raziskala možnosti uporabe svinčene pločevine za zvočno izolacijo. Rezultati raziskav so odločno v prid še večje porabe svinca v te namene. Vse premalo pa svinec uporabljajo za platanje in oblaganje železnih konstrukcij, kjer naj bi svinec igral vlogo odličnega antikorozijskega materiala, železo pa bi nastopalo kot predstavnik trdnosti in stabilnosti. Ta proces se je že začel v gradbeništvu in pri objektih kemične industrije. Valjani železni materiali, oblečeni s svincom imajo veliko prihodnost pri gradnji visokih stolpnic, nebotičnikov in osta-

lih visokih stavb, kjer zaradi uporabe svinca odpadejo stroški za vzdrževanje, ki pa so pri klasični gradnji izredno visoki.

Tehnični napredki na ostalih področjih uporabnosti svinca

Poleg tradicionalnih izdelkov iz svinca je še cela vrsta panog, ki uporabljajo svinec kot surovino. Organske spojine svinca obetajo velike uspehe kot fungicidi, pesticidi in biocidi ter

kot katalizatorji pri organskih sintezah. Keramika pozna svinčeve emajle, ki jih v Ameriki uporabljajo kot okrasne prevleke za aluminij. Svinčevi feriti imajo izredne magnetne lastnosti in bodo v bližnji prihodnosti povsem nadomestili barijeve ferit v malih elektromotorčkih.

Ne glede na možnosti razvoja še novih izdelkov na bazi svinca je treba vendar priznati, da je poraba svinca odvisna predvsem od avtomobilske industrije, ki konzumira največji del svinca za izdelavo akumulatorjev. Dežele v razvoju, celotna Afrika, Azija in Južna Amerika predstavljajo bodoče močne odjemalce klasičnih svinčevih izdelkov — kablov,

cevi in pločevine. Za potrošnjo svinca v ostale namene ni pričakovati tako naglega porasta, grafična industrija, ki uporablja svinec za izdelavo črk pa že opušta tradicionalno zlitino in prihaja na nove boljše zlitine, ki so brez svinca. Vpliv svetovnega tržišča metalov na ceno je očiten in pogosto zelo škodljivo vpliva na stabilnost potrošnje svinca. Zato je v zadnjem času opaziti pri proizvajalcih svinca, da poskušajo držati stalne cene tistim svojim izdelkom, ki bi jih ob borznih anomalijah lahko zamenjali s kakšnim drugim materialom. Nove rudarske in topilniške kapacitete svinca, ki bodo začele obratovati v letih 1966—67 bodo pokrile naraščajoče potrebe po svinču in bodo vplivale na večjo stabilnost cene svinca in svinčevih izdelkov. Spoznanje, da so tendence nadomeščanja svinca z drugimi materiali v upadanju, bo povrnilo zaupanje potrošnikom svinca, proizvajalcem pa dalo zadostno jamstvo za nadaljnje povečanje proizvodnje, ki bo lahko našla svoj plasman.

Perspektive cinka in svinca so dobre, kar pa seveda ne pomeni, da bodo proizvajalci ostali na sedanjih dosežkih tehnologije pridobivanja in predelave. Le tisti proizvajalec, ki bo vsak dan kontroliral kvaliteto svoje proizvodnje, zmanjševal stroške proizvodnje in usvojil čimveč novih proizvodov je perspektiven in bo lahko prosperiral.

A. Rupnik

Pred dnevi je bila dokončno določena usoda stare lokomotive, ki nam je služila kot pomožni parni kotel. Po njej so posegli varilci, ki jo bodo razkosali in pripravili za »poslednjo pot«

KOLEKTIVOV • IZ DRUGIH KOLEKTIVOV • IZ DRUGIH KOLEKTIVOV

URAVNILOVKA NA „ZATOŽNI KLOPI“

Razgovori o delitvi dohodka so prišli v teh dneh v delovnem kolektivu Rudarsko topilničarskega bazena v Boru do »vnetišča«. Na zatožni klopi se je tokrat znašla — »uravnilovka«. Naletela je tako rekoč na splošno obsodbo v kolektivih tega našega največjega rudarsko metalurškega in kemičnega velikana. Rezultat teh razgovorov je: povečanje razpona med različnimi kategorijami delavcev in uslužbencev, s pogojem, da se zagotovi nekvalificiranemu delavcem nujni življenjski minimum v startu 50.000 S-din.

Na osnovi predloga samih proizvajalcev v delovnih enotah, je delavski svet rudnika bakra Bor že sprejel korekturo osnov osebnih dohodkov. Sprememba je po splošnem mnenju bila nujna, ker so bili razponi premajhni. Tako na primer, razlika med nekvalificiranim in visokokvalificiranim delavcem pogosto ni bila večja od 6 %. Zaradi tega se veliko delavcev ni hotelo izraževati. Nekateri od njih so odkrito govorili,

da niso zainteresirani za nadaljevanje strokovnega izobraževanja, ker so bili zadovoljni s prejemki, ki so bili skoro izenačeni s prejemki visokokvalificiranih delavcev. V najboljših primerih so razlike med nekvalificiranimi delavci in inženirji znašale 1:2,5. Po najnovejšem povečanju se je stanje bistveno spremenilo. Največje povečanje, 43 odstotkov, so dobili strokovnjaki z visokošolsko izobrazbo in VK de-

lavci kot glavni nosilci proizvodnje. Zanimivo je, da je delavcem obeh omenjenih kategorij, če ne delajo direktno v proizvodnji, ta odstotek zmanjšan za 5 %. Najmanjše povečanje — samo 10 odstotkov — so dobili nekvalificirani delavci in uslužbeni z nižjo strokovno izobrazbo, ki ne delajo v direktni proizvodnji.

Tako sedaj znaša štartna osnova visokokvalificiranega delavca 85.000 S-din, inženirja 140.000 S-din, kvalificiranega delavca 63.000 S-din, tehnika 94.000 S-din. Navedene razlike bodo v celotnih prejemkih še večje, ker je višna odstotka, s katerim v ustvaritvi osebnega dohodka sodeluje inženir, sedaj gotovo štirikrat večja od odstotnega zneska s katerim v delitvi sodeluje nekvalificiran delavec. Praktično — inženir s 15 do 20 let prakse bo zaslužil tudi čez 300.000 S-din mesečno.

Politika Ekspres

Delovna konferenca sindikalnih podružnic

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko je govoril o nagrajevanju, je dejal, da se bomo morali znebiti stare miselnosti o delitvi. Posluževati se moramo znanstvenih ugotovitev in dosežkov na tem področju, kajti le tako bomo dosegli pravilno nagrajevanje po rezultatih dela, toda ne samo po rezultatih doseženih na delovnem mestu, ampak po uspehu delovne enote in gospodarske organizacije. Opozoril je tudi na nezdrave nazore posameznikov, ki težijo k izravnavanju osebnih dohodkov

na sorodnih delovnih mestih, oziroma v delovnih enotah, ne glede na rezultate dela ali pa primerjajo osebne dohodke delavcev v drugih podjetjih, pri tem pa ne upoštevajo ekonomske in druge faktorje.

Taki pojmi se vsekakor negativno odražajo pri doseganju rentabilnejše proizvodnje. Tovarniški predsednik je dejal: »Ne smemo pozabiti, da je končni obračun osebnih dohodkov odvisen od razpoložljivih sredstev za osebne dohodke. Družbeni smisel takega

razdeljevanja osebnih dohodkov je v tem, da razvijamo ekonomski interes slehernega delavca na področju produktivnosti in ekonomičnosti posameznih delovnih mest. Prav tako pa mora dati vse to delo ekonomični uspeh kolektiva, od katerega je odvisna višina osebnega dohodka. Gre torej za razvijanje osebnega ekonomskega interesa posameznikov, ki samo s skupnimi naporji doseže velike uspehe podjetja kot celote.

V zadnjem času smo razmerja delovnih postavk že tako stisnili, da je bilo nujno potrebno razpravljati o novem pravilniku, ki naj znova postavi razmerja med posameznimi delovnimi mesti na osnovi ekonomičnosti in boljših delovnih uspehov.

Popravki v dosedanjem pravilniku so bili narejeni bolj iz socialnega vidika, kakor iz potrebe ekonomske produktivnih sprememb. Iz obrazložitve novega pravilnika je razvidno, da so bila dosedaj najvažnejša, za ekonomski uspeh najodgovornejša delovna mesta, nestimulativno postavljena v odnosu do nižjih, kar je povzročilo nekako tendenco uravnilovke. Pri sami oceni pa moramo imeti pred očmi, da ne moremo posameznih delovnih mest ocenjevati samo po naslovu temveč tudi po uspehu, ki ga posameznik doseže v korist podjetja.

Zelo hiter razvoj podjetja narokuje nove potrebe predvsem po kvalificiranih kadrih, kar moramo pri novem pravilniku tudi upoštevati.

Ravno tako je cilj novega pravilnika zainteresirati posameznike k stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju in šolanju. Višja

strokovnost na delovnih mestih, predvsem pa v novih obratih, je ena od važnih tendenc, če hočemo da bodo obrati oziroma podjetja uspešno v svojem delu.

Ko je govoril o higiensko tehničnem varstvu pri delu je rekel: »Vzporedno z graditvijo socialističnih odnosov v našem socialističnem gospodarstvu in z razvijanjem delavskega samoupravljanja v gospodarski organizaciji je nujno potrebno tudi vsestransko prizadevanje za ustvaritev takšnih pogojev dela, ki bi zmanjšali možnost obratnih neizodnih in boleznih v zvezi z delom. To pomeni, da se z demokratizacijo gospodarstva nudijo bistvene osnove za celotno reševanje proizvodnosti, ki je dosegljiva le ob pogojih varnega dela in zdravega okolja na delovnem mestu. Tesna povezanost elementov varnosti dela s samim delovnim postopkom nujno vodi k višji proizvodnosti in s tem tudi k boljši kakovosti dela.

Nesreče pri delu pomenijo motnjo v proizvodnem procesu, ta pa ekonomsko škodo in zmanjšuje produktivnost dela. Če dosledno upoštevamo načelo »gledanja skozi dinar« moramo varstveno službo nujno urediti ne samo v osebnem interesu delovnega človeka, marveč v interesu celotnega gospodarstva.

Varstveno službo moramo vključiti v strukturni organizem gospodarske organizacije z jasno postavljenim ciljem in določenimi nalogami.

Zaradi ekonomskega in družbenega pomena služba HTV ne more delovati izolirano od ostalih funkcij podjetja in njihovih nosilcev ter služb podjetja.

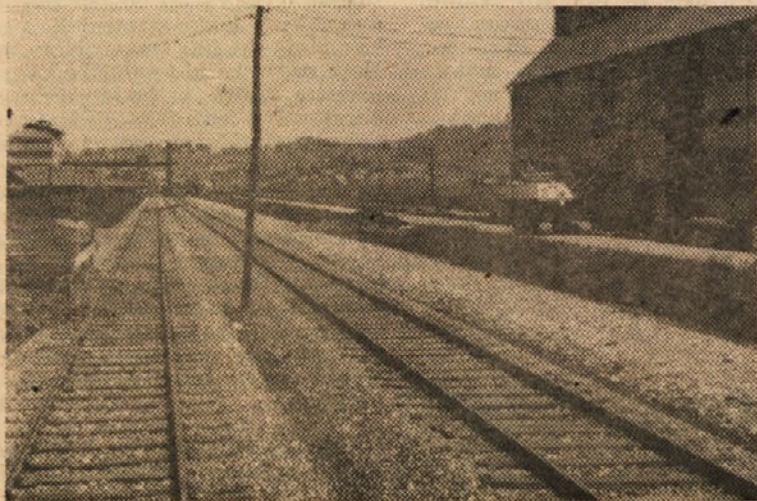
Varnost dela ne more biti samo stvar oddelka HTV v podjetju, oziroma varnostnega tehnika. Varnost pri delu je ekonomska in družbena zadeva celotnega delovnega kolektiva. Za uspešnost njenega dela si morajo prizadevati in vlagati potrebne napore vsi sektorji kolektiva.

Služba HTV mora biti tesno povezana z vsemi sektorji dela v podjetju, najtesneje pa mora sodelovati tudi z vsemi drugimi proizvodnimi čimtelji (npr. redna posvetovanja z mojstri in predelavci).

Sodelovanje in soglasje je treba doseči zlasti z organi samoupravljanja in družbenimi organizacijami, ki so pri tem neposredno zainteresirane.

Osnovna zahteva varstvene vzgoje je v tem, da razvijamo pri vodilnih kadrih in neposrednih izvajalcih dela njihovo osebno in družbeno zavest, ki mora izoblikovati smisel za večjo varnost in zdravje pri opravljanju določenega dela. Varstveno izobraževanje mora težiti za tem, da delavci — upravljalci spoznajo in razumejo funkcionalno zvezo varnosti med tehnološkim procesom in delovnim postopkom.

(Nadaljevanje na 7. strani)

INDUSTRIJSKI TIRI V NOvem DELU CINKARNE. Danes si ne moremo zamisliti moderne industrije, ki ne bi bila direktno povezana z železniškim omrežjem.

Nekako vzporedno z gradnjo novih industrijskih objektov, je pričela gradnja industrijskih tirov, ki bodo povezani z bodočo tovarno postajo v Cretu. Medtem, ko sta dva tira že gotova, spodnji ustroj za tretjega je tudi pripravljen, uvoznega loka ni bilo mogoče urediti dokler ni bila regulirana Voglajna; ta del proge bo predvidoma gotov do 15. julija.

V novem obratu bo še treba zgraditi progo za odvoz kisline

Socialistična demokracija in red

(Nadaljevanje z 2. strani)

»Nekateri ne delajo tako in sejejo utvare, nastopajo s politično demagogijo, kar potem vzbuja v ljudeh občutek nemoči, jih pasivizira in demoralizira, odmika od družbenih problemov, tako da raji prepuščajo urejanje družbenih zadev »poklicnim«, ki pa jih seveda kritizirajo.«

»Da. In socializmu najbolj tuja težnja so zasebnost, pasivnost in podložništvo, kajti to pomeni: poskrbi predvsem zase, čemu bi se gnil in izpostavljaj. To je danes tudi osnovno orožje protisocialističnih sil, tako birokratske agitacije za državo kot starega razrednega sovražnika. Socializma ne napada odkrito, temveč vzbuja nezaupanje v organe oblasti in samoupravljanja, odreka notranje moralne pobude delovnim ljudem, vzbuja v njih občutek neznanja in nemoči. Družbene zadeve pa so v socializmu tudi osebne zadeve vsakogar in odvisne od delovnih ljudi samih.

III. plenum CK ZKJ in VI. kongres SZDL Slovenije opozarjata na te oblike boja proti razvoju samoupravljanja v današnjem odločilnem času, ko naj se delavec — proizvajalec polno uveljavi v upravljanju tudi nad tistim delom plodov svojega dela, ki je namenjen za investicije in ki so ga doslej upravljali država ali drugi organi.«

»Mar niso pojavi, o katerih govorite, tudi posledica tega, da v boju mnenj premalo upoštevamo splošno in demokratično sprejeto stališča?«

»Nekateri pravijo, da nimamo takšnih stališč, čeprav jih neprestano in to zelo javno kužemo in pojasnjujemo in smo prav zato zmagovalci v revoluciji in graditvi. Imamo jasen program ZKJ, ustavo, razne resolucije. Tudi govorjenje o tem, da ni jasnih stališč, povzroča pasivnost ljudi. Če gre za neznanje, ga je treba odpraviti — predvsem že v samem šolskem sistemu. Kadar pa gre za človeka, ki stališča noče sprejeti, ker

ga osebno zadene, je treba to javno povedati in se s tem tudi javno spopasti. Pri nas krstimo za boj mnenj pogosto prerokanje brez pravega poznanja stvari ali pa celo socializmu tujih mnenj, torej bolj boj med željami in občutki, ne pa argumenti. Spopadamo se glede obrobnihi vprašanj, to pa delovnim ljudem onemogoča, da bi se znašli, v čem je danes pravi konflikt in kje naj bo težišče boja mnenj. V socialističnem boju je in ostane osnovno izhodišče delo in interes osvoboditve delavca izkoriščanja in vladanja nad njim brez njega. Danes je pri nas ta spor, konflikt med konceptom državne in družbene lastnine, med etatizmom, to je vlogo državne oblasti in samoupravljanjem, to je vlogo proizvajalca kot upravljalca. Fraze o večni svobodi in abstraktni demokraciji pogosto skrivajo za kaj gre, čeprav pa vam delavci v tovarnah danes stvari že znajo imenovati s pravi imenom!«

ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ IN POSOJILA

Pogoji za dodelitev posojila za zidanje stanovanjskih hiš so znani in zaradi tega nameravamo v tem sestavku obdelati le nekatere pogoje, ki morajo biti po naših notranjih predpisih vnešeni v pogodbo o posojilu.

Pred sklenitvijo pogodbe o posojilu si mora vsakdo priskrbeti gradbeno dovoljenje, kajti brez gradbenega dovoljenja banka posojila ne izplača. Za graditelje, ki gradijo novo hišo bo izdano gradbeno dovoljenje povsem zadostovalo. Na težave pa naletimo, kadar nekdo samo popravlja že obstoječo hišo in si s popravilom hiše istočasno hoče pridobiti tudi nove stanovanjske prostore. Pri tem moramo upoštevati predpis, da se zgolj za čista popravila hiše ne more dobiti posojila, temveč le kadar se zida nova hiša ali pa se z gradnjo pridobijo novi stanovanjski prostori. Gradbeni

organi pri tem neštetokrat uporabljajo izraz »adaptacija«, ne da bi pri tem tudi v svoji odločbi navedli, da se z raznimi dograditvami ali pregraditvami pridobijo novi prostori. Če je torej v gradbenem dovoljenju navedena samo »adaptacija«, brez navedbe pridobitve novih prostorov, tako dovoljenje za odobritev posojila ne zadostuje. Za gradnjo je potrebno zemljišče, na katerem bo hiša zgrajena, oziroma na katerem že stoji stavba ali nedokončana stavba. Gradimo pa lahko na zemljišču, ki je, ali družbena lastnina, ali pa zasebna last. Na zemljišču, ki je družbena lastnina in bo ostala tudi po dogra-

ditvi hiše, lahko dobimo samo pravico uporabe dokler bo na zemljišču ostala sezidana stanovanjska hiša. Če se bomo torej pri gradnji poslužili zemljišča, ki je družbena lastnina, si moramo torej pri občinski skupščini priskrbeti dodelitev zemljišča s pravico uporabe za gradnjo. Taka odločba pa sama po sebi še ne zadostuje in se mora ta pravica po predlogu občinske skupščine še vknjižiti v zemljiško knjigo.

Pred sklenitvijo pogodbe o posojilu mora graditelj prinesiti dokaz lastništva zemljišča ali pa dokaz o upravičenosti pravice uporabe. Oboje pa se izkazuje z izpiskom iz zemljiške knjige.

Za sklenitev pogodbe o posojilu potrebujemo:

1. Sklep upravnega organa, da je posojilo odobreno.
2. Gradbeno dovoljenje.
3. Izpisek iz zemljiške knjige.

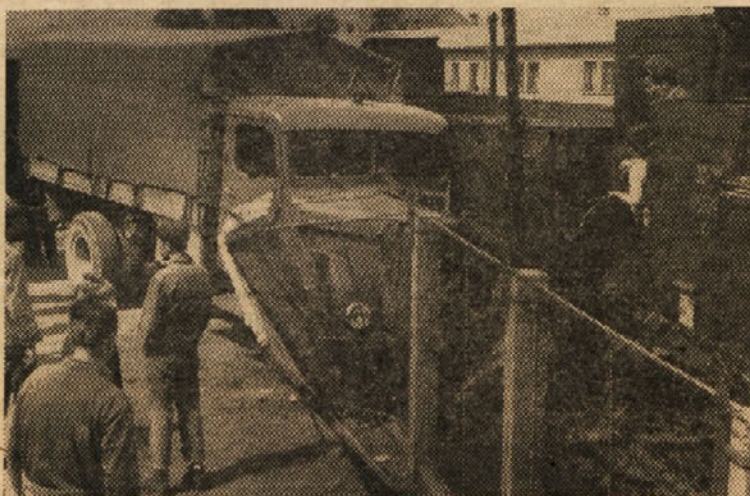
V sklenjenih pogodbah se srečujemo z izrazi zavarovanje pri Splošni zavarovalnici in zemljiškoknjižno zavarovanje dolga, ti dve zavarovanji pa marsikomu delata preglavice. Vsaka gradnja mora biti zavarovana v polni gradbeni vrednosti pri Splošni zavarovalnici; po naših notranjih predpisih tudi dograjena hiša in sicer vse dotlej, dokler ni dolg v celoti poravnal. S takim zavarovanjem si graditelj pridobi pravico do odškodnine, če na primer hiša pogori ali je poškodovana po elementarnih nepogodah in slično. Podrobnejše informacije o tem zavarovanju lahko vsakdo dobi pri Splošni zavarovalnici in se zaradi tega v te pravice ne bomo spuščali.

Z našimi notranjimi predpisi pa se zahteva predložitev takoj imenovane vinkulacijske izjave

k sklenjeni pogodbi o zavarovanju. S tako izjavo se namreč Splošna zavarovalnica zaveže, da bo ob škodnem primeru (na primer če hiša pogori) obvestila posojilodajalca ter ob takem primeru posojilodajalcu ne bo težko priti do kritja izplačane posojila, seveda le v oni višini posojila, ki jo posojilojemalec še dolguje ob škodnem primeru, ker bo zavarovalnica ob takem primeru zavarovalnično delno izplačala direktno posojilodajalcu. So pa še druge prednosti vinkulacijske izjave, ki jih ne obravnavamo, ker to tudi ni namen tega sestavka.

Nasprotno pa daje zemljiškoknjižno zavarovanje dolga (takojmenovana intabulacija) posojilodajalcu poleg osebnega jamstva, da bo posojilojemalec dolg v celoti poravnal še stvarno jamstvo to je, da sama nepremičnina (hiša ali zemljišče, ki je v zasebni lasti) jamči za dolg posojilojemalca. Če bi na primer posojilojemalec prodal hišo obremenjeno s tako pravico komu drugemu, bo kljub novemu lastniku hiša še vedno jamčila za dano posojilo, čeprav novi lastnik nima nobenega neposrednega odnosa do posojilodajalca. S takim kritjem lahko posojilodajalec vedno pride do povračila danega posojila, seveda če zastavljena hiša po vrednosti lahko pokrije dano posojilo. Taka vknjižba pa večinoma ostane toliko časa, dokler posojilojemalec ne poravnajo celotnega dolga. Čim pa posojilojemalec dolg po posojilu v celoti poravnal, ima pravico zahtevati od posojilodajalca takojmenovano izbrisno pobotnico na podlagi katere lahko pri sodišču predlaga izbris zastavne pravice.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Ko je pred dnevi zapuščal naše podjetje tovarnjak s prikolicco, last »Kulatransa« iz Kule, se je vanj zaletela železniška kompozicija; potisnila je kamion ob steber, nekaj metrov dalje pa je iztirila cisterna. Poškodovan ni bil nihče, škoda, ki je pri tem nastala pa je precejšnja. Po čigavi malomarnosti se je zgodila nesreča, bo odločilo sodišče.

Zanimanje za poklicne šole

(Nadaljevanje s 1. strani)

znanje. Pri tej obliki izobraževanja gre predvsem za prilagajanje šole učenčevim in družbenim potrebam, da bi lahko v celoti oziroma v čim večjem obsegu uresničevali svoje izobraževalne in vzgojne cilje. Tak način izobraževanja da učenec večjo možnost sistematičnega opravljanja tekočih nalog in doseganja ustreznih rezultatov.

Za potrebe podjetja izobražujemo učence kovinske stroke na način poklicnega šolanja v Šolskem industrijsko kovinarskem centru v Štorah.

Za šolsko leto 1966/67 smo sprejeli 20 novih učencev. Zanimivo je kako iz leta v leto raste zanimanje za poklicno šolanje, saj so še pred dvema leto-

ma, ker ni bilo dovolj kandida-
tov, bili sprejeti učenci z nedokončano osemletko, danes pa se že lahko postavlja pogoj, najmanj z dobrim uspehom zaključena osnovna šola.

Učenci, ki so se vpisali za šolsko leto 1966/67 so opravili še psihotehnični test. S testi smo ugotavljali nagnjenost učencev k poklicu in ostale sposobnosti. S testnimi rezultati smo bili zelo zadovoljni. Zanimivo pa bo spremljati učence ob njihovem nadaljnjem izobraževalnem procesu in primerjati rezultate njihovih testov.

JOJ

Zidanje stanovanjskih hiš in posojilo

(Nadaljevanje s 5. strani)

Pri tem je treba pripomniti, da se lahko izvede zemljiško-knjižno zavarovanje dolga le pri nepremičnini, ki je vpisana v zemljiško knjigo kot lastnina posojilodajalca. Tako zavarovanje se torej ne more izvesti na zemljišču, ki je v družbeni lastnini in je dano posojilodajalcu le v uporabo. Pri slednjih bo možno izvesti zemljiško-knjižno zavarovanje dolga šele, ko bo dograjena hiša vpisana v zemljiško knjigo. Za vpis dograjene hiše v zemljiško knjigo, pa je potrebno tako imenovano uporabno dovoljenje, ki ga izda gradbeni organ pri občinski skupščini. Dokler pa ni izdano gradbeno dovoljenje, graditelj ne sme uporabljati gradbenega objekta ter so za kršitev tega predpisa po obstoječi uredbi o gradnji predpisane dokaj visoke kazni.

o tem obvestiti gradbeni organ in zaprositi za tehnični pregled. Po taki vlogi gradbeni organ razpiše ogled na kraju samem ter pri pregledu ugotovi, ali je hiša dograjena skladno z gradbenim dovoljenjem ter skladno z obstoječimi predpisi. V kolikor ni, napake zapisniško ugotovijo ter se istačasno že v samem zapisniku navede, katere so te napake in do katerega roka jih je treba odstraniti. Če napak ni, se že v zapisniku predlaga, da se izda uporabno dovoljenje, če pa so napake ugotovljene, potem gradbeni organ počaka, da mu graditelj sporoči odstranitev napak. Šele po tem sporočilu se gradbeni organ s ponovnim pregledom prepriča, če so napake odpravljene in šele nato predlaga, (če so napake v resnici odpravljene), izdajo uporabnega dovolje-

Poleg tega pa je še treba plačati od vsake pole za overovitev prepisov po 100 S-din.

Za vknjižbo vrstnega reda se plača ne glede na višino posojila enotna taksa za vlogo 200 S-din ter za vpis 700 S-din.

Ob izvedbi vseh teh dejanj mora te takse plačati posojilodajalec v gotovini ali v kolkih.

Ob koncu bi še navedli, da se po notranjih predpisih zemljiškoknjižno še zavarujejo more-

bitni stroški na varščini, ki bo v višini 5 % danega posojila in da se s tem takse za zemljiškoknjižna dejanja ustrezno nekoliko zvišajo.

S tem sestavkom smo skušali nekoliko pojasniti vprašanja, ki se skoraj redno pojavljajo.

Če pa bi koga še kaj zanimalo s tem v zvezi, bo lahko dobil odgovor v našem pravnem oddelku.

J. S.

Fotokrožek v Cinkarni

Fotografski krožek ljudske tehnike šteje šestdeset članov, od katerih jih je 30 aktivnih in razpolaga z dvema temnicama z dodatnimi prostori ter z obširno strokovno knjižnico.

Če pogledamo v omare našega krožka bomo opazili precej lepih aparatov in drugih fotografskih pripomočkov. Ševeda pa je večina posojena članom krožka.

Med premoženje našega krožka štejemo 9 fotografskih aparatov, filmsko kamero, 6 dodatnih objektivov, 2 povečevalna aparata, 3 svetlomere, 3 sušilne aparate itd.

Fotokrožek obstoja v Cinkarni že deset let v okviru društva ljudske tehnike.

Največje zasluge za živahno delo krožka imata tovariša Avgust Deržek in Pavel Zele.

Kakšni so cilji fotokrožka? Predvsem izobraziti člane v fotografsko tehničen in likovnem oziru. Čim več sodelovati na razstavah in na splošno izoblikovati dober fotografski okus. Poglejmo kakšne uspehe smo

imeli do sedaj. Pri amaterjih so največji uspehi uspešno sodelovanje na razstavah. Naši člani so razstavljali že na vseh vrstah razstav in to od medklubskih do meddržavnih. Trije tovariši so si pridobili častne nazive. Nekatere fotografije so bile objavljene tudi v mesečniku »Fotokino«.

V letošnjem letu sta bila organizirana dva tečaja: začetni in nadaljevalni. Obeh tečajev se je udeležilo dvaindvajset prijavljenec.

Kakšni so načrti fotokrožka v prihodnosti. Pritegniti čim več novih članov, povečati aktivnost starejših in čimveč sodelovati na razstavah. Uvedli bodo tudi dežurno službo v temnici. Bolj izkušeni amaterji bodo pomagali mlajšim s tehničnimi nasveti pri izdelavi fotokopij.

Cinkarnarji sodelujte pri delu fotokrožka! Le z množičnostjo in aktivnim delom lahko dosežemo vse cilje, ki smo si jih zadali.

Pred dnevi je v novem litoponu odpovedal ekshaustor. Na sliki ključavničarja Koren in Kolar odpravljata napako na napravi.

Da bi pa bil posojilodajalec v primerih, opisanih v prejšnjem odstavku — kljub temu, da nima možnosti vpisa zastavne pravice — četudi začasno, le delno krit, kot je v primerih, ko gradi posojilodajalec hišo na zemljišču, ki je v družbeni lasti, se poslužiti takoiimenovanega vpisa v zemljiško knjigo z zavarovanjem vrstnega reda. S takim vpisom si zavaruje pokritje dolga z morebitno prezadolžitvijo posojilodajalca, hkrati pa tak vpis opozarja vsakogar, da mora računati z vknjižbo zastavne pravice v višini, ki je ob taki vknjižbi vnesena in katera bo predlagana in vknjižena pozneje, vendar pa z učinkom vrstnega reda, ki je vknjižen.

Velikokrat je slišati, da graditelji ne ločijo tako imenovanega tehničnega pregleda od uporabnega dovoljenja. Zato o tem le nekaj splošnih navedb. Ko graditelj dokonča stavbo, mora

nja. Prvotni pregled po navadi opravi komisija, ki jo tvorijo razni strokovnjaki, medtem ko ponovni ogled opravi le gradbeni organ sam.

Za vsa dejanja, ki jih je treba opraviti pred sodiščem, so predpisane sodne takse, zato nekaj o teh taksah.

Za overovitev podpisov posojilodajalca na sodišču so predpisane takse po tar. št. 25 ZOST, ki znašajo na vknjižbo do 250.000 S-din posojila 1.000 S-din, ter za presežek nad 250.000 S-din 0,5 %, vendar največ do 5.000 S-din, vsakokrat pa je pri tem treba plačati tudi takso za vlogo in sicer 50 S-din.

Za overovitev podpisov pri zavarovanju vrstnega reda znaša taksa skupno z vlogo 100 S-din od vsakega podpisnika in 50 S-din za vlogo.

Za vknjižbo zastavne pravice se plačuje sodna taksa po tar. št. 26 ZOST. Ta taksa znaša za vlogo do 500.000 S-din posojila 800 S-din, nad 500.000 S-din pa 1.000 S-din. Za tako vknjižbo pa se plača taksa po tar. št. 27 ZOST, ki znaša 2 % posojila.

Tečajniki fotoamaterskega krožka praktično preizkušajo svoje znanje.

RAZPRAVA NA DELOVNI KONFERENCI

(Nadaljevanje s 4. strani)

Naše prizadevanje za zmanjševanje števila nesreč in izgubljenih dni ni ostalo brez uspehov. Rezultati, doseženi v letu 1965 so kljub vsem problemom v zvezi z rekonstrukcijami obratov boljši od rezultatov »najuspešnejšega« leta 1963.

Vsi se moramo zavedati, da kljub našemu prizadevanju nismo izkonistili vseh varnostnih ukrepov, ki so nam bili na razpolago.

Čaka nas še mnogo dela in iskanja poti za izboljšanje delovnih pogojev. Vemo dobro, da slabši pogoji dela vplivajo negativno ne samo na število nesreč, temveč tudi na število obolenj — večkrat poklicnih.

Naše prizadevanje se mora spremeniti v prizadevanje nas vseh in ne samo posameznikov.

pa je Center za strokovno izobraževanje delavcev organiziral osemletko. Ta akcija pa ni najbolj uspela. Čeprav je v našem kolektivu število zaposlenih, ki niso dokončali osemletke dokaj visoko, je bil odziv precej slab. To ugotovitev zaključuje z mislijo, da bi to vprašanje morale reševati vse družbenopolitične organizacije v tovarni, ker vemo, da tudi pravilnik o medsebojnih razmerjih delovne skupnosti določa, da mora vsak delavec imeti dokončano osemletko.

Po referatu je prvi zaprosil besedo tovariš Martin ANDREJAS. Razpravljal je o novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Tovariš Andrejaš je med drugim dejal: »Če hočemo uresničiti cilje gospodarske reforme, potem je nujna delitev osebnih dohod-

Glavni direktor podjetja tovariš Drago CEH, dipl. inž., je orisal položaj našega kolektiva po reformi in je med drugim dejal: »Samoupravni organi, družbeno politične organizacije in celotni kolektiv, skratka vsi smo se zavedali resnega položaja. Po temeljiti analizi situacije smo se lotili težke naloge. S povečanjem kapacitet v predelovalnih obratih in z uvedbo novih rentabilnih artiklov smo premostili največje težave. Če primerjamo prvo trimesečje lanskega leta z istim obdobjem v letošnjem letu, vidimo, da smo letos dosegli mnogo boljše rezultate. Tudi gradnja novih objektov uspešno napreduje. V juliju bo pričel obratovati nov obrat žveplene kisline, predvidoma v novembru pražarna, še pred koncem leta pa tudi rafinacija cinka.

Delo na teh napravah bo sicer lažje, toda zahtevnejše, zmoget ga bo le dober kvalificirani kader.

Uvajanje novih tehnoloških procesov nam je prineslo sadove in če gledamo naprej, nam je tudi zasiguran večji dohodek, s tem pa jasno tudi večji osebni dohodek.

Tovariš Ivan TOMAZIČ se ne strinja z nagrajevanjem strokovnih delavcev po ekonomskem

so v našem podjetju že vidni rezultati, stalno se večja industrijska proizvodnja, na temelju večje produktivnosti dela, večja se tudi izvoz in to v veliki meri na konvertibilna področja. Da smo dosegli te uspehe je bilo vloženih mnogo naporov, še več jih bo pa treba, da bomo uresničili predvidene ukrepe za trajno izboljšanje gospodarjenja.

Spremembe v načinu dela in delitve, ki jih nujno prinaša reforma pa so pogojene tudi s spremembami v odnosih, to je tako imenovana družbena reforma. Ta se odraža v spremembi miselnosti, v novih ustrežnejših pogledih na princip ekonomike, na vrednotenje vsakega dela in tudi na delitev. Po reformi je ponovno oživel boj za dosledno delitev po delu. Tu je še mnogo nejasnosti, vendar pa je popolnoma jasno, da lahko več delimo, če več ustvarimo.

Delovne skupnosti glede na konkretne oblike dela niso homogene. Dela posameznih članov se med seboj razlikujejo tako po načinu dela, kot po kakovosti. Kakšna struktura delovne sile je organizaciji potrebna je odvisno od zahtevnosti proizvodnje in stopnje razvitosti sredstev dela

Delovno predsedstvo

Varnostni ukrepi, s katerimi bomo hoteli preprečiti nesreče, morajo biti ustrezni in učinkoviti. Samo takšni ukrepi, če jih bomo dosledno izvajali, nam lahko pomagajo doseči željene rezultate.

V svojem referatu se je tovariš Poklič dotaknil tudi organizacije naše HTV službe in dela istomišljeniške komisije. Med drugim ugotavlja: »Z ozirom na razsežnost naše dejavnosti in podjetja ni mogoče pričakovati, da bo kos vsem nalogam v zvezi z iskanjem in organiziranjem uspešnejših in sodobnejših akcij za preprečevanje nesreč en sam varnostni tehnik v podjetju.«

V zvezi z opuščanjem varnostnih ukrepov je opozoril na potrebo po izobraževanju nadzornega kadra; ta kader naj bi bil temeljito seznanjen z glavnimi predpisi (tudi s kazenskim delom) Temeljnega zakona o varstvu pri delu.

Nadalje je spregovoril tudi o izobraževanju zaposlenih. Dejale, da je bilo na tem področju storjenega mnogo: organizirani so bili številni tečaji, našo tehniško srednjo šolo je dokončalo 23 članov kolektiva, v zadnjem času

kov po delu in sposobnosti delavca na vsakem delovnem mestu. Vendar to ni lahko uresničiti na vseh delovnih mestih, zato se moramo držati določenega razmerja. Tako je v novem pravilniku razmerje 1:7. Če bi pa upoštevali le ekonomske učinke posameznih delovnih mest, potem bi bilo razmerje mnogokrat večje kot je.

Menim, da so razmerja, kolikor toliko v redu. Pri tem pa seveda ne izključujem možnosti, da so se ponekod pojavile nepravilnosti, ki jih bo treba odstraniti, oziroma o katerih bi se morali pogovoriti na današnjem zboru. Zato predlagam, da vsak, ki ve za kakšno napako, naj to danes pove, da se o tem pogovorimo. Odlučno pa moramo obsojati tiste tovariše, ki skušajo tajno in za kuljsami z zbiranjem podpisov reševati naše notranje probleme. Danes je tukaj odgovoren forum in se lahko odkrito in pošteno pogovorimo. Kajti takšne kratkomišne akcije ne morejo voditi k rešitvi problema, pač pa mečejo slabo luč na kolektiv in na vse naše samoupravne organe, prav tako tudi na družbeno politične organizacije.

Ko so prišle nove valjarniške naprave, smo jih nekaj iztovarili ob valjarni, nekaj pa ob industrijskem tiru. Pri razkladanju in seveda pri spravljanju do valjarne nam je precej pomagal naš nakladač »muri« — Murr Hill.

učinku in meni, da te nagrade niso v skladu z gospodarsko reformo ter da na ostale člane kolektiva ne delujejo vzpodbudno.

Prepričan je tudi, da nekateri, ki so nagrade prejeli, teh ne zaslужijo.

Enakega ali podobnega mnenja so bili še naslednji diskutanti: Leopold VRHOVSKI, Marjan BASAGIČ, Ivan STANCER in Martin ROJNIK in še nekateri.

Sekretar TK ZK Jožica FARČNIK-MRVAR, dipl. inž., je dejala: »V sorazmerno kratkem času izvajanja reforme ugotavljamo, da

in od drugih čimteljev. Bolj ko je ta stopnja visoka, večje so zahteve po kvalificiranih kadrih. Ker nas reforma sili v tehnološki napredek, nas obenem sili tudi v spremembo kvalifikacijske strukture delovne sile s poudarkom na visoko kvalificiranih in kvalificiranih kadrih.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Kaj se všteva v zavarovalno dobo

Marsikateremu zavarovancu ni prav jasno kako je z všteti obdobji v pokojninsko dobo, ki jih je pred manj ali več desetletji prebil v delovnem razmerju, kakor tudi obdobji opravljanja samostojne dejavnosti. Zato bomo v nadaljevanjih poskušali s pojasnili in primeri prikazati, kaj se šteje in kaj se ne šteje v zavarovalno dobo.

Kot osnovni pogoj za štetje katerega obdobja v zavarovalno dobo je, da je zavarovanec jugoslovanski državljan na območju Jugoslavije (po 1. decembru 1918) bil v takšnem delovnem razmerju, na podlagi katerega bi bil zavarovan po sedaj veljavnih predpisih o pokojninskem zavarovanju.

Kakšne značilnosti je imelo delovno razmerje v prejšnjih obdobjih je odvisno predvsem tudi od takratnih predpisov, ker se pojem delovnega razmerja, ki so ga dali predpisi o delovnih razmerjih v pogojih delavskega samoupravljanja ne dajo uporabiti za delovna razmerja v predvojni Jugoslaviji.

Cas, prebit v delovnem razmerju v prejšnjih obdobjih, se všteje v zavarovalno dobo glede na dejstvo, da je opravljala oseba delo na podlagi **delovnega razmerja** ne pa na podlagi vlozene prijave o zavarovanju in plačanega prispevka za socialno zavarovanje. Delovna razmerja namreč urejajo predpisi o delovnih razmerjih, zavarovalno dobo pa predpisi o pokojninskem zavarovanju, ki priznavanja časa zaposlitve v zavarovalno dobo ne povezujejo

s prijavo v zavarovanje in praviloma tudi ne s plačilom prispevka za socialno zavarovanje. Dejstvo, da oseba ni bila socialno zavarovana, namreč samo po sebi še ni dokaz, da delovno

razmerje ni obstajalo.

Za priznanje zavarovalne dobe zadostuje, da je oseba bila v delovnem razmerju. Da je delovno razmerje res obstajalo, pa mora posameznik predložiti dokazna sredstva. Kot dokaz se lahko v upravnem postopku uporabi vse, kar je primerno za ugotavljanje dejanskega stanja in kar ustreza posameznemu primeru.

Kot dokaz služijo listine in priče. V primeru, da za ugotovitev nekega dejstva ni neposrednega dokaza, se sme vzeti

kot dokazilo tudi ustna izjava stranke.

Za naknadno priznavanje pokojninske dobe je pristojna oddelčni občinska komisija, če se pokojninska doba uveljavlja pred vložitvijo zahtevka za priznanje pravic iz pokojninskega zavarovanja. Čim pa je vložen zahtevek za priznanje pravic iz pokojninskega ali invalidskega zavarovanja, preide pristojnost za odločanje o pokojninski dobi na pristojni zavod za socialno zavarovanje.

(Nadaljevanje prihodnjic)

IH KOLEKTIVOV • IZ DRUGIH KOLEKTIVOV • IZ DRUGIH KOLEKT

Načelno da — dejansko proti

V VRANJSKEM KOMBINATU ZA PREDELAVO BOMBAŽA SE UPIRAJO ZAPOSLOVANJU STROKOVNJAKOV V PROIZVODNJI.

Kombinat za predelavo bombaža v Vranju je mlada delovna organizacija; teče mu šele drugo leto »redne« proizvodnje. V tem času so dosegli razmeroma dobre rezultate. Izdelke kombinata so na trgu spregledali in so iskano blago. Kombinat zaposluje 1.400 delavcev. V prvih mesecih se je pokazalo, da je plan realen, saj nenehno rastejo proizvodnja, dohodek in osebni dohodki.

Vendar se organi samoupravljanja in drugi činitelji v podjetju niso predali samozadovoljstvu. Glede na prevladujoči vpliv ekonomskih meril na domačem in svetovnem trgu, po katerem se naše gospodarstvo

vedno bolj ozira in tudi »ravna«, so sklenili, da morajo hitreje izboljšati kvaliteto izdelkov in da je zato, ker ima kombinat moderne stroje, zaposlitev večjega števila strokovnjakov v proizvodnji trenutno os-

novni pogoj za to izboljšanje. Ta sklep je kolektiv sprejel. Določili so novo sistemizacijo oziroma analitično ocenili delovna mesta, za katera so predvideni novi strokovnjaki.

Upravni odbor kombinata se je ravnal po sistemizaciji in po skupnem sklepu kolektiva ter je razpisal natečaj za izpopolnitev delovnih mest inženirjev v obratu dodelave, za katerega menijo, da bi utegnil najprej postati »ozko grlo« v boju za boljše kvaliteto. Takrat pa, ko je bilo treba izpolniti, kar je bilo skupno sklenjeno, so se iz obrata dodelave zaslizali protesti. Nekateri so se pritožili zaradi nekakšnega »ogrožanja tukajšnjih ljudi, ki dobro delajo«. Začela so se »prepričevanja«, pogajanja in prepiri. V takem vzdušju sta se pojavila mlada inženirja, ki sta bila, kot je bilo navedeno v razpisu, razporejena v obrat dodelave. Mlada inženirja sta naletela na frontalen odpor, ki je šel celo tako daleč, da so ob izmenah v procesu proizvodnje skrivali recepture in druge dokumente.

Sekretariat osnovne organizacije Zveze komunistov v kombinatu, ki so ga izvolili, da bi »koordinirali« delo osnovnih organizacij, je sklenil, da je »položaj zrel« za sestanek članov ZK v obratu dodelave. Na sestanku so načeli vprašanje partijske odgovornosti Stojana Jovanovića — šefa obrata dodelave, ki mu pripisujejo poglobitveni del politične in moralne odgovornosti za prikriti in zelo dobro organiziran odpor proti novim, mladim strokovnjakom v v tem obratu. Vendar se je takoj pokazalo, da vzroki niso le v pojmovanju in ravnanju enega člana kolektiva. Skoraj vsi člani Zveze komunistov v tej osnovni organizaciji so molčali, medtem ko so bili nekateri »nepartijci« zelo glasni v svojem

(Nadaljevanje na 10. strani)

RAZPRAVA NA KONFERENCI

(Nadaljevanje s 7. strani)

Posamezni člani delovne skupnosti sodelujejo z različnim konkretnim delom v procesu dela. Del članov kolektiva opravlja pretežno fizično delo, kjer ni potrebno poklicno znanje, tenja pa precejšnje fizične napore, drugi delavci opravljajo razna strokovna dela, za to delo je potrebno strokovno znanje in ustrezna poklicna spretnost.

Ker opravljajo delavci različna dela, tudi ocenjujejo svoje in tuje delo z različnih zornih kotov in mu prisojajo različno težo in pomen.

Iz tega izvirajo nekatera nasprotja, ki se predvsem kažejo ob delitvi dohodka, ali točneje ob delitvi osebnih dohodkov. Taka nasprotja so razumljiva in diskusija o njih je potrebna, da pridemo do oblikovanja enotnih stališč. Tudi v našem kolektivu se že dolgo pogovarjamo o tem, da je treba preiti na nagajevanje po učinku na najširši fronti. Zajeli

smo že dosti delovnih mest v tak način nagajevanja, vedno pa je še precej delavcev, katerih osebni dohodki niso direktno odvisni od njihovega prizadevanja. Tu bomo morali nadaljevati delo ki smo ga pričeli, verjetno bo treba v sedanjem načinu nagajevanja še kaj dopolniti in izpopolniti. Menim, da je izmenjava mnenj na področju delitve prav tako potrebna in koristna, kot kje koli drugje. Vedno je treba odpravljati in kritizirati nepravilnosti, da bi bila pa takšna kritika koristna, mora pa biti resnična in izrečena na pravem mestu. Razvijati moramo le zdravo kritiko in odločno nastopati proti vsakomur, ki bo skušal potvarjati dejstva in preprečiti to, da bi slišali pravilno kritiko.

Če hočemo do kraja izvajati reformo, to pa moramo izvesti, potem moramo vztrajno skrbeti za večjo produktivnost, ki pa mora biti plod boljšega, kvalitetnejšega in bolj izpopolnjenega načina dela, ne pa večjih fizičnih naporov, če postajamo vedno bolj sodobno podjetje z modernim načinom dela. Poskrbeti pa moramo, da se bodo naši člani za tak

način dela tudi ustrezno pripravili, da bodo strokovno dovolj sposobni, ker šele potem lahko pričakujemo tudi ustrezen dohodek in ustrezno stimulacijo vsakega delavca.

Naslednji diskutant je bil tovariš Janez RODE. On meni, da pri sestavljanju novega pravilnika o nagajevanju sindikat ni sodeloval, od tod tudi izvirajo nesoglasja. O nagajevanju po ekonomskem učinku je dejal: »Stimulirati je treba tiste, ki resnično več dajo, kajti ti ljudje bi nam morali biti za vzgled; mislim, da bi to nagajevanje lahko šlo tudi bolj v širino.«

Na podlagi obširne razprave je bila na konferenci določena komisija, ki naj ugotovi pomanjkljivosti oziroma šibke točke nagajevanja v našem kolektivu.

Komisijo sestavljajo: Ivan Tomažič, Rudi Mraz, Mihael Lebar, dipl. inž. Anton Jokan, Karel Sribar, Manjan Bašagić, Milan Zupančič, dipl. inž., Rudi Sibli, dipl. inž., Ferdo Erjavec, Franjo Tovorinik, Miodrag Tasić, dipl. ek., Hinko Haas, Ivan Ivanković, Franc Štifter, Ernest Bratina, Leopold Šmon in Franc Pokliček.

NESREČE PRI DELU - NESREČE PRI DELU - NESREČE PRI DELU - NESREČE PRI

V mesecu aprilu je bilo 29 poškodb pri delu s 350 izgubljenimi dnevi in 5 poškodb na poti s 124 izgubljenimi dnevi. Skupaj 34 poškodb s 474 izgubljenimi dnevi.

Po dobrih rezultatih v prvem tromesečju je rezultat v aprilu porazen ter nas opozarja na to, da še nismo ukrenili vsega po vprašanju varstva pri delu.

POGLEJMO GIBANJE IN STRUKTURO POŠKODB V ŠTIRIH MESECIH 1966:

Mesec	Lažje	Težje	Skupaj	Izgubljeni dnevi	Na poti	Izgubljeni dnevi
Januar	22	1	23	312	2	142
Februar	19	—	19	283	2	75
Marec	18	2	20	412	3	123
April	26	3	29	350	5	124
Skupaj v 4 mesecih	85	6	91	1.357	12	464

KAKO IZGLEDA SITUACIJA V POSAMEZNIH EKONOMSKIH ENOTAH:

A — ŠTEVILO POŠKODB PRI DELU:

	Januar	Februar	Marec	April	Skupaj
Metalurgija — (težje)	1	—	1	1	3
Kemija I. in II. — (težje)	11	8	9	12	40
Kemija II. — (težja)	5	3	5	3	16
Predelovalni obrati — (težje)	1	—	—	2	3
Vzdrževalni obrati — (težje)	2	2	1	3	8
Uprava in ostalo — (težje)	2	5	3	5	15
Skupaj — (težje)	2	1	2	4	9
	1	—	2	3	6
	23	19	20	29	91

Čas je, da se zamislimo nad temi rezultati in poostriamo kontrolo nad izvajanjem varstvenih ukrepov pri delu ter da s preventivnimi operativnimi posegi v korist varnosti (nadzorno osebje) kakor tudi z discipliniranim upoštevanjem varstvenih ukrepov (vsak posa-

meznik) preprečimo prekomerne izgube.

Ne bi bilo pametno, da sedaj, ko varčujemo z vsakim dinarjem, ne čuvamo zdravje in življenje članov našega kolektiva.

Vsak bolezenski izostanek občutijo končno vsi člani kolektiva, in sicer v obliki znižanja osebnega dohodka.

Pri delu so se poškodovali

V PRAZARNI:

Alojz BOBEK se je lažje opeknel na desni nogi, ko mu je pri kopanju aglomerata na aglomeracijskem traku padel žareč drobec v čevlju.

V TOPILNICI:

Jože Selič — je dobil hude opekline (odpeljali so ga v bolnišnico) ko je prišlo do eksplozije pri separaciji ogorkov.

Ivan ŽEKAR, Hasan MEHIC in Srečko KORAŽIJA so se pri odnašanju predležev iz pečnih oken opekli s tekočim cinkom.

Ivan TROBIŠ in Lazar ČALASAN sta se poškodovala pri odnašanju, oziroma vstavljanju predležev, ker nista pazila na red v okolici peči.

Franc REBERNAK, Martin TRAFENIK in Jurij KOROSEC so si poškodovali prste pri nakladanju posod s cinkovim prahom.

V KERAMIKI:

Stanko KRAČ je verjetno od udarca dobil vnetje na desnem stegnu.

V KEMIJI I:

Pero PAPIČ, strežaj SO₂ peči se je poškodoval na delovnem mestu, kjer dela že tri leta. Opazil je, da tesnilo šaržirne odprtine na enem mestu slabo tesni. Poizkusil je pritegniti spojko pokrov na odprtini. Pri pritegovanju je spojnica zdrsnila s prirobnice, delovni pritisk v peči (približno 0,5 atm.) je dvignil pokrov, iz šaržirne odprtine pa mu je brizgnilo tekoče in goreče žveplo po levi strani obraza ter po levi roki.

Franc MOTOH si je poškodoval prst na desni roki, ko je z vlekom pomagal zagnat motor traktorja. Jeklena vrvi se je pri vleku traktorja nenadoma napela ter ponesrečencu poškodovala prst.

Nedeljko ŠAJNOVIČ se je spotaknil zaradi odstopajočega podplata na čevlju; pri padcu si je poškodoval roko v zapestju.

V MEHANIČNI DELAVNICI:

Matevž ZLENDER je naslonil komad kotnega železa na ograjo tako nerodno, da je padlo ter mu poškodovalo prst na desni roki.

Ranko MILAKOVIČ si je pri montaži dvigala poškodoval palec desne roke.

V ELEKTRO DELAVNICI:

Božidar RAMSAK je pripravljaval vezane plošče za rezanje na krožni žagi. Pri tem si je poškodoval palec na desni roki.

Ce bi delavci, ki niso usposobljeni za delo z različnimi stroji, upoštevali prepoved uporabe teh naprav, bi se marsikdo izognil nesreči.

Anton STRNAD je stal na zaboji ko je montiral svetilke v glavnem laboratoriju. Zaboj se je prevrnil in ponesrečenec je padel ter si poškodoval palec na levi roki. Uporaba zabojev v takšne namene ne ustreza varnostnim predpisom.

V GRADBENEM ODDELKU:

Mihail OGLAJNER je s kladivom na stisnjen zrak rušil stene pri izparilnih ponvah; dobil je udarec po prstu desne roke.

V OBRATU ORGANSKIH BARVIL:

Konrad MOTOH je pri pometanju delovnega mesta dobil nekaj jedkavih delcev prahu v oči. Z roko si je pokril oči ter je pohitel k vodi. Po prvih korakih je zadel z glavo v železni steber.

Jožetu OVČARJU je pri prevažanju premoga spodrsnilo; padel je ter si poškodoval prste na roki.

V SKLADIŠČU:

Feliks VODUSEK se je pri izdajanju pločevine urezal v prst.

V GLAVNEM LABORATORIJU:

Ivan ROBIDA si je poškodoval levo nogo v gležnju, ko mu je zdrsnil iz rok železni lonec za vzorec.

V BIFEJU:

Eva GREŠAK se je pri rezanju kruha urezala v levo roko.

V KUHINJI TOPLEGA OBROKA:

Štefan ZORKO je pri nakladanju zabojev s toplim obrokom padel z višine okoli 3 1/2 metrov. Pri padcu si je poškodoval hrbtenico.

Do nezgode je prišlo, ker se je v trenutku, ko je nameščal zaboj na ploščo konzolnega dvigala, snela vrvi s kavlja. Plošča z zabojem je zdrsnila na tla, Zorko pa je v tem trenutku izgubil ravnotežje ter padel za zabojem in se huje poškodoval.

V PREDELOVALNIH OBRATIH:

Jožica ŠTOR je zaradi nepredvidnosti dobila stopalo desne noge pod kolo vozička, naloženega s pločvino; poškodovala si je stopalo.

Dragoljub RADULJ je rezal platine; pri obračanju pa se je udaril po prstu.

Jože GUČEK si je poškodoval prst desne roke, ko je nameščal mizo pri škarjah.

SLUŽBA PRAVNE POMOČI

V zadnjem času je vse več primerov, ko delavci iščejo pravno pomoč za uveljavljanje svojih pravic iz delovnega razmerja in socialno zdravstvenega varstva, vendar doslej ni bilo organizirane ustrezne pravne službe, ki bi lahko tem delavcem nudila potrebno pravno pomoč.

Zaradi tega je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta razpravljalo o organiziranju službe pravne pomoči pri sindikatu in sklenilo, da jo tudi organizirajo. Namen pravne službe je nuditi vsem delavcem — članom sindikata, ki iščejo pravice iz delovnega razmerja in socialno zdravstvenega varstva, brezplačne pravne nasvete in dajati napotke za reševanje sporov, ki bi iz omenjenega nastali.

Služba pravne pomoči je pričela uradovati v torek, dne 7. junija 1966 ob 14. uri v prostorih občinskega sindikalnega sveta Celje, Gledališka ulica 2, II. nadstropje desno, soba 46, ter bo delovala dvakrat tedensko, in sicer ob torkih od 14. do 17. ure in ob petkih od 17. do 19. ure.

Poizkus analize stroškov bolniškega staleža, stroškov zdravljenja in ostalih stroškov za aktivne zavarovance podjetja v letu 1965

Ob odsotnosti delavca ali uslužbenca podjetja zaradi bolezni, nezgode, nege in podobno, ob koriščenju vseh zakonskih pravic iz zdravstvenega varstva, se taka odsotnost finančno odraža v dokajšnjih prelivih sredstev pri podjetju, komunalnem zavodu za socialno zavarovanje in pri delavcu — zavarovancu samem.

Z ozirom na bolniški stalež v letu 1965 je Obratna ambulanta Cinkarne na podlagi dobjenih finančnih podatkov in ostalih podatkov poskušala analizirati gibanja teh sredstev; pri tem pa je prišla do naslednjih zaključkov:

a) Izguba podjetja — Cinkarne zaradi odsotnosti delavca zaradi bolniškega staleža:

V podjetju je v preteklem letu od možnega časovnega fonda 5.642.000 delovnih ur izpadlo zaradi bolniškega staleža 532.135 delovnih ur, kar pomeni za podjetje izpad 6,63% možnega časovnega urnega fonda.

Ce je bila vrednost enournega dela enega delavca povprečno 1.162 S-din, znaša teh 6,63% izgubljenih ur 385.940.840 S-din izgube podjetja v neto produktu.

b) Prispevek zavarovancev Cinkarne komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Celje od dohodka podjetja v sklad za zdravstveno varstvo:

Podjetje je v letu 1965 odvedlo Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Celje 532.805.000 S-din osnovnega in

dodatnega prispevka v sklad za celotno zdravstveno zavarovanje. Iz navedene vsote je Komunalni zavod v smislu bonifikacije bolezni do 30 dni bolniškega staleža vrnil Cinkarni 37.879.329 S-din, za povračila drugih stroškov pa še dodatno 3.597.757 S-din; skupaj je torej podjetju refundiranih 41.479.086 S-din.

Kot hranarina nad 30 dni je Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Celju izplačal zavarovancem podjetja 27 milijonov, 156.342 S-din za potne stroške 1.037.562 S-din; podjetje samo pa je moralo še pokriti primankljaj za bolezni do 30 dni v višini 11.600.000 S-din. Ce navedene zneske seštejemo, je razvidno, da so zavarovanci podjetja prejeli direktno v obliki nadomestil ali povrnjenih potnih stroškov 81.262.990 S-din.

c) ostali stroški zdravljenja aktivnih zavarovancev podjetja:

Iz sredstev sklada za zdravstveno varstvo je Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Celju v preteklem letu poravnal naslednje stroške zdravljenja:

1. plačilo kurativne dejavnosti Obratni ambulantni Cinkarne	15.691.474 S-din
2. plačilo zdravljenja v bolnišnicah in zdraviliščih	46.035.939 S-din
3. zobozdravstvene storitve	7.231.940 S-din
4. reševalna služba	831.649 S-din
5. zdravila na recepte	1.135.332 S-din
6. plačila pregledov drugje po državi	1.373.152 S-din
7. ortopedski pripomočki: očala in podobno	897.491 S-din
8. ostala plačila	421.901 S-din
SKUPNI STROŠKI ZDRAVLJENJA	73.618.878 S-din

Ce smo uvodoma rekli, da je znašal celotni prispevek podjetja Zavodu za socialno zavarovanje Celje v letu 1965 532 milijonov, 805.000 S-din, Komunalni zavod pa je v obliki denarnih nadomestil za bolezni bodisi refundiral podjetju ali sam izplačal zavarovancem 69.672.990 S-din, za stroške zdravljenja pa porabil 73 mili-

jonov, 618.878 S-din, potem znašajo celotni stroški zdravljenja, pokriti s strani Komunalnega zavoda, 143.291.868 S-din. Ta vsota pomeni 27% od celotne mase vloženih sredstev, (osnovni in dodatni prispevek podjetja).

(Nadaljevanje prihodnjic)

Slavko Šopar

Novosti iz naše
KNJIŽNICE

1. Aleš F.: Osnove varstva pri delu v industriji. Ljubljana 1966. S. 628.5.
2. Denona A.: Interni učinci u industrijskim poduzećima. Zagreb 1965. S. 657.
3. Đurbabić M.: Zbirka propisa o doprinosima i porezima. Beograd 1966. S. 336.2.

4. Iranj R. R., C. F. Callis: Patricie Size: Measurement, Interpretation, and Application. New York & London 1963. S. 53.08.
5. Jednobrazični trgovački zakonik Sjedinjenih američkih država od 1962. godine. Beograd 1966. S. 347.7.
6. Katalog tekuće strane periodike u bibliotekama Jugoslavije 1962-1964. Beograd 1966. S. 017.
7. Keres J.: Ključ za čelik. Zagreb 1966. S. 669.1.
8. Kovačič L., D. Andolšek: Finančna matematika I. Ljubljana 1965. S. 51.
9. Larke E. C.: Le laminage des produits plats. Paris 1963. S. 621.771.
10. Recueil des conférences pléniers. XXXIV congrès international de chimie industrielle. Beograd, 22-29 septembre 1963. Beograd 1965. S. 66.
11. Rojnik L., A. Sebaher: Energetska bilanca SR Slovenije za leto 1964. Ljubljana 1965. S. 621.311.
12. Tišma T.: Kontrola finansijskog poslovanja. 2. izd. Zagreb 1966. S. 657.6.

JUS — STANDARDI

- H.CI.001 II-1966 Pigmenti. Terminologija i definicije.
H.CI.010 II-1966 Anorganski pigmenti. Klasifikacija mineralnih pigmenta.
H.CI.033 II-1966 Anorganski pigmenti. Hromovo žuto i hromovo narandžasto.
H.M3.102 II-1966 Pomoćna sredstva za gumu. Cinkstearat.

NAČELNO ZA - DEJANSKO PROTI

(Nadaljevanje z 8. strani)

rasprotovanju strokovnjakoma. Očitno menijo, da član kolektiva delovne enote, ki ni v Zvezi komunistov, lahko na partijskem sestanku govori, »kar hoče«. Tokrat so res tako govorili. Člani ZK so molčali in tako protestirali proti strokovnjakoma.

V podobnem slogu je minil tudi sedemurni sestanek vseh članov Zveze komunistov kombinata, čeprav so nekateri komunisti iz drugih organizacij nasprotovali temu, da bi se razveljavljali skupni sklepi in ukrepi za boljši razvoj podjetja. Po-

samezniki bi radi kolektiv zavodli s poti, usmerjene k napredku, ker pa za to nimajo pravih argumentov, se zdaj lotevajo celo statuta ZKJ.

Medtem ko v organizaciji Zveze komunistov iščejo obliko in način, kako bi idejno politično obračunali z nosilci konservativizma v proizvodnji in v odnosih, je kolektiv kombinata zbežan in vedno manj verjame v uspešno uresničitev svojih načrtov za modernizacijo proizvodnje in izboljšanje kvalitete. Nezaželene posledice je mogoče pričakovati še tem bolj, ker je strokovnost delavcev nizka, v delitvi dohodka pa so napake. Več kot 73 odstotkov zaposlenih so ne kvalificirani ali polkvalificirani, njihovi osebni dohodki pa so povprečno trikrat

manjši od zaslужka edinega tehnologa, ki opravlja dolžnost tehničnega direktorja kombinata: V tem tiči verjetno tudi odgovor na vprašanje, zakaj je od 140 vpisanih v tečaj za kvalificiranje delavce ostalo do konca tečaja samo 20 delavcev. Politično popuščanje in kompromisi bi zaradi tega v prihodnosti lahko še bolj škodovali.

Kar pa se tiče partijske politične odgovornosti članov Zveze komunistov, so dvomi še veliko manj upravičeni. Nekakšno spotikanje ob določila statuta ZKJ o izrekanju vzgojnih ukrepov je samo dokaz za premajhno razumevanje pomembnosti konkretnega idejnega in političnega odpora proti napredku v proizvodnji.

»Komunist«

Športno srečanje rudnik Mežica : Cinkarna

Za to srečanje je bil sporazumno določen datum, in sicer 18. in 19. junij 1966 in kraj Mežica. V soboto je z avtobusom odpotovalo 32 tekmovalcev, da bi pomerili svoje moči s športniki iz Mežice in sicer v šahu, streljanju, namiznem tenisu, kegljanju in odbojki.

Po srečnem prihodu, ter lepem sprejemu v Mežici so tekmovalci v šahu, streljanju in namiznem tenisu pričeli tekmo-

predvideni »častni« se je spremenil v »katastrofalni« poraz 5:0 v korist Mežice. Mežica izenači na 1:1.

nik 64 krogov, 9. Praper I. 61 krogov, 10. Keršbaumer 55 krogov.

Iz samih rezultatov vidimo, da zopet najboljši manjkajo. Naši strelci so veliko merili, se umirjali, streljali in veliko zastreljali, a pristreljali oziroma zadeli dokaj malo. Pohvaliti moramo samo Brečko, ki je streljal kakor mora streljati strellec v formi. Končni rezultat te panoge je 625 : 697 v korist Mežice.

Mežica povede z 2:1.

ga držali vseh šest setov. Nam je žal vedno en del pregovora izpadel, ali pa se je podzvestno vrinjal kak drugi in na kraju se je rezultat glasil 325:229 kegljev v korist Mežice. Pohvale vredna igra je bila samo igra Jančiča pri Cinkarni, ter Senice pri Mežici.

Mežica vodi 3:1.

ODBOJKA

Zadnji so zaigrali še odbojkarji svoj odbojkarški finale, kot finale baleta »Labodje jezero« s to razliko, da naši od-

Naš najboljši strellec je bil Boris Brečko.

vanje. Po prvem, to se pravi sobotnem sporedu je bila skupna večerja v hotelu Peca. V nedeljo sta bili na sporedu še preostali panogi: kegljanje in odbojka. Po izdatnem kosilu in razglasitvi rezultatov smo se domenili, da bo ponovno srečanje v Celju.

ŠAH NA DEŠETIH DESKAH

Takoj po pozdravnem govoru in izmenjavi spominkov so se spopadli šahisti. Že v samem začetku se je vedelo, da bo favorit Cinkarna, kar se je na kraju tudi uresničilo, končni rezultat je bil 6,5 : 3,5 v korist Cinkarne.

Cinkarna povede 1:0.

NAMIZNI TENIS

Istočasno kot šahisti, so »startali« tudi tekmovalci v namiznem tenisu. Kljub temu, da naša ekipa (inž. Lebar, inž. Senčar in Leskovšek) ni bila popolna, saj sta ostala doma (iz objektivnih razlogov) Zolgar in Veselko, smo upali vsaj na časten poraz. V prvi igri je »Luček« (Leskovšek) skoraj uspešno, a kaj ko je že skoraj dobljeno igro na kraju izgubil, toda vseeno mu moramo čestitati, kajti to je mladi, perspektivni igralec. Naslednji je »stopil na sceno« inž. Senčar, ki ga je doletela enaka usoda. Tretji, inž. Lebar je igral na oko zelo lepo, toda premalo napadalno in

STRELJANJE

Nastopalo je deset tekmovalcev.

Cinkarna: 1. Brečko 81 krogov, 2. Henčič 75 krogov, 3. Krajnc 73 krogov, 4. Smeh 67 krogov, 5. Panzalović 65 krogov, 6. Rozman 63 krogov, 7. Repar 56 krogov, 8. Ramšak 52 krogov, 9. Robida 51 krogov, 10. Smukovič 42 krogov.

Mežica: 1. Repotočnik 83 krogov, 2. Praper E. 78 krogov, 3. Zlebnik 76 krogov, 4. Krivograd 73 krogov, 5. Gerkman 71 krogov, 6. Travnšek 70 krogov, 7. Arbajter 66 krogov, 8. Čegov-

Tudi pri odbojki, kljub prizadevanju, ni bilo zaželenega uspeha.

KEGLJANJE

Kegljanje je bilo na sporedu v nedeljo, bo 9. uri. Kljub majhni zamudi in trikratnemu »zdravo« tja in nazaj je pri Mežici v polni meri veljal kegljaški pregovor »mirno kri, bistro oko, ravno roko«, ki so se

Pri kegljanju je bil najuspešnejši Jančič, iz topilnice.

bojkarji niti malo niso bili podobni labodom. Ne vem kaj je bil vzrok te onemoglosti ali vožnja preko Slemenca, ali preveliko samozavestno zaupanje v svojo kondicijo, ki je niso znali razdeliti tako, da bi je ostalo še nekaj za odbojko. Res je, da je pri tem bofovala še huda vročina in pa član mežiške ekipe, ki je resno »razbijale« po žogi, ter uspešno nihal točke v korist Mežice. Najsvetlejši trenutek za našo ekipo je bil v drugem setu, ko so prikotali do 12 in šele tam onemogli. V tretjem setu je bilo še zadnje »miganje« ranjenega laboda in rezultat se je glasil 3:0 za Mežico.

Mežica zmaga v skupnem plasmanu s 4:1.

V ponovnem športnem srečanju, ki bo v Celju moramo paziti, da bodo naše ekipe res kompletne, da bodo treningi bolj intenzivni, kajti samo tako bomo res kos našim rivalom iz rudnika Mežice.

INTERNA KONTROLA V PODJETJU

(Nadaljevanje)

Za prevzem oziroma razkladanje blaga ali materiala je takoj obvezno sestaviti pismeno dokumentacijo, ki mora vsebovati vse potrebne podatke: datum prihoda, razkladanja in prevzema pošiljke, podatke o prevoznem sredstvu, v katerem je pošiljka prišla, številko tovornega lista ali spremnice, vrsto blaga in količino natovorjenega in iztovorjenega blaga, naziv dobavitelja, morebitne razlike (manjki ali viški) kot tudi podatke o kvaliteti in stanju pri spelega blaga ali materiala. Če so pri prevzemu ugotovljene neke razlike, zlasti razlike med natovorjenimi in iztovorjenimi količinami, ali če so ugotovljene neke druge nepravilnosti, se vse to mora takoj konstatirati v dokumentaciji o prevzemu, v kateri je potrebno navesti vzroke in tudi morebitne odgovornosti.

Iztovorjeno oziroma prevzeto blago in material se dostavlja na mesto, ki je določeno za njihov prevzem. Ta dostava kot predajata morata biti posebno dokumentirani v dokumentaciji o prevzemu. Če se dostava oziroma predaja opravlja na različnih mestih, mora za vsako tako predajo obstojati poseben dokument. Omenjena dokumentacija služi kot dokaz, da je prevzem in predaja pošiljke zares izvršena. Dokumentacijo o prevzemanju podpisujejo vse osebe, ki so prevzemu prisostvovali. Dokumentacijo o prevzemanju se preda nabavni službi, skupno z dokazi, ki se nanašajo na prevzemanje in predajanje pošiljke, sočasno pa tudi v materialno knjigovodstvo.

Na osnovi te dokumentacije, ki se mora primerjati in vskladiti s fakturo in pogodbo o nabavi, je nabavna služba dolžna kontrolirati pravilnost izvršenega dela.

V podjetju smo imeli primere, ko je skladiščna služba izdala dokumente o prevzemu, sočasno pa tudi dokumente o izdaji materiala, ki so ga za svoje potrebe direktno pri dobavitelju prevzemale določene službe. Dokumente o prevzemu in porabi pa so izdale tudi službe, ki so material prevzele. Tako je prišlo do primerov dvojnega knjiženja faktur, ter obenem nepravilnega prevzema. Ob upoštevanju omenjenih navedb se take nepravilnosti v prihodnje ne smejo več izvršiti, kajti dokumentacija o prevzemu in porabi materiala naj bo izdana le za dejansko prevzet in porabljen material, ves

material pa mora praviloma iti skozi skladišče, kajti le tako je potem lahko za tak material izdajati skladiščno dokumentacijo.

Kontrola prevoza

od trenutka prevzemanja, oziroma razkladanja do odrejanja mesta za prevzem.

Dokumentirano mora biti tudi dostavljanje blaga in materiala od mesta prevzemanja do mesta predaje. Ta dostava je običajno dokumentirana s spremnim listom — dobavno, ki mora vsebovati slične podatke, kakor dokumentacija o prevzemanju — sprejemnica. Sprejni list — dobavno izstavijo osebe, ki blago pošiljajo, a podpisujejo jo osebe, ki blago pošljejo, osebe, ki opravljajo prevoz od mesta prevzema do mesta, odrejenega za prevzem in pooblaščen prevzemnik v poslovni enoti, ki je blago ali material sprejela. Dobavna je običajno izstavljena v štirih izvodih, od katerih se en izvod odda pooblaščenemu prevzemniku skupno z blagom ali materialom, en se mora vrniti pošiljalcu blaga, ker mu služi kot dokaz, da je pošiljko poslal, en izvod obdrži prevoznik, kateremu služi kot dokaz, da je prevoz izvršil in blago oddal. Zadnji izvod ostane v bloku.

Na osnovi te dokumentacije kontrolirajo, če je prevoz in predaja pravilno izvršena, in si

cer nabavna služba, in osebe, ki so opravljale prevzemanje in dostavo pošiljke.

Če so ugotovljene razlike, ki so nastale pri prevozu, je potrebno takoj ukrepati proti odgovornim osebam, v tem primeru proti prevozniku.

Kontrola prevzema v poslovni enoti

Blago in material se torej prevzemata v skladiščih in drugih poslovnih enotah, ki so določene za prevzem. Pred prevzemu se mora blago in material pregledati zaradi ugotavljanja pravilnosti, kakor tudi glede vrste in količine, oziroma kvalitete. Takoj po izvršenem prevzemu je prevzemnik dolžan izdati potrdilo o prevzemu za vse prejete vrste in količine. Potrdilo — sprejemnica mora vsebovati vse potrebne podatke kot dokument o prevzemanju. Če so pri prevzemu ugotovljene nepravilnosti, se te morajo zapisati. Potrdilo o prevzemu — sprejemnico je potrebno izstaviti najmanj v štirih izvodih (pri nas v petih) od katerih se običajno daje en izvod prevozniku pošiljke, en izvod pa se pošlje nabavni službi kot priloga k fakturi dobavitelja, en izvod pa za evidenco dobav nabavne službe, en izvod računovodstvu, v primeru strojnega knjiženja, sedaj se ga tudi pri nas poslužujemo, dva izvoda, en izvod pa ostane skladiščni-

ku. Vsak prevzem se mora takoj evidentirati v predvidenih evidencah.

Kontrola fakture dobavitelja

Faktura — račun dobavitelja se praviloma ne more šteti kot verodostojna dokumentacija, če računu ni priložen dokaz, da so fakturirane vrste in količine zares tudi prevzete, da kvaliteta in obračunane cene ustrezajo pogojem pogodbe. Zaradi tega je potrebno za vsako pošiljko pravočasno zbirati dokumentacijo o nakladanju s strani dobavitelja, o prevozu od nakladalne do razkladalne postaje, o razkladanju in prevzemanju na razkladalni postaji, o prevozu do mesta prevzema, prav tako mora biti tudi prevzem pravilno izvršen.

Dokumentacijo o nakladanju od strani dobavitelja, o razkladanju, prevzemanju, prevozu in sprejemu se mora primerjati z računom in na podlagi teh podatkov se ugotovi, če fakturirane vrste in količine, kakor tudi kvaliteta ustrezajo prevzemu in če cene ustrezajo pogojem iz zaključene pogodbe. V primeru nepravilnosti je treba pravočasno izvršiti pismeno reklamacijo, oziroma ustrezno ukrepati proti odgovornim osebam.

Končno se mora našeto dokumentacijo združiti s fakturo dobavitelja in dostaviti preko oddelka likvidature v knjiženje. (Nadaljevanje prihodnjic)

NA VELIKI PLANINI

Planinska sekcija Cinkarne je v letošnjem letu precej delavna. Po planinskih skokih na katere je bil

organiziran prvi izlet, sta sledila izlet na Golico in tretji na Veliko in Malo planino, v prvi polovici leta kar uspešno.

Pogled na planšarske kočice na Veliki planini.

Pri zadnjem pohodu je bila udeležba izredna, saj je bil avtobus zaseden do zadnjega sedeža. Poleg naših članov so se pohoda udeležili tudi gostje iz Poljske, ki sodelujejo pri montaži New Jerseyja.

Izlet je bil zanimiv tudi za starejše člane, ki so se lahko na Veliko planino povzpeli in vrnili z žičnico.

Pot preko Velike planine se je popoldne nadaljevala preko Male planine, Rake na Crnilce od koder smo se proti večeru vrnili domov. Vreme je bilo zelo ugodno, posebno v dopoldanskem času, zato je marsikatera fotokamera zabeležila kak spomin.

Ves čas je bila družba izredno razpoložena, vladalo je res izredno vzdušje in takega si tudi večkrat želimo.

Ivo

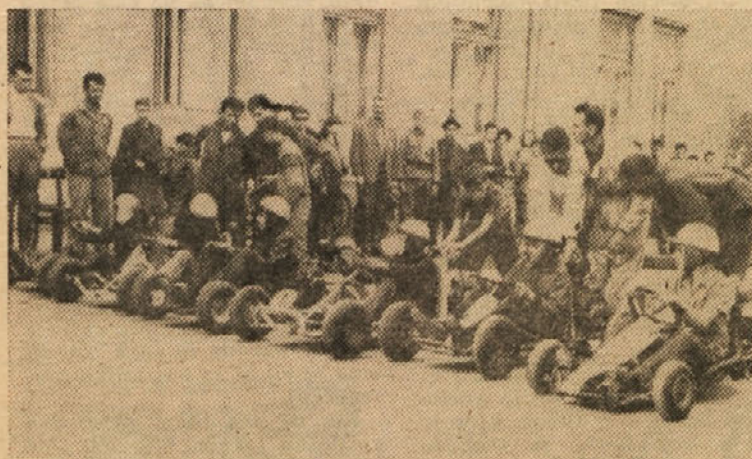
Prvi nastop – dobro

NA GO-KART DIRKAH MIRKO ORTER – TRETJI

V tednu Ljudske tehnike so bile med drugimi tekmovalci tudi hitrostne go-kart dirke. Prijavilo se je precejšnje število tekmovalcev – pionirjev, mladincev in članov. Na to tekmovalstvo so razna društva, oziroma sekcije prijavile najboljše tekmovalce.

Že po tradiciji so tekmovalci AMD Slandra osvojili največ prvih mest, sledijo tekmovalci EMO. Znano je, da sta omenjeni sekciji najmočnejši, ker imata

nepoznanja proge in malo spretnosti. Menimo, da bi naši vozniki dosegli večji uspeh, če bi imeli temu primeren prostor za

Start go-kart vozil kategorije 50 ccm

ta večletne izkušnje v tej panogi tekmovalja.

Med prijavljenci je bil tudi Mirko Orter, ki je zastopal naš krožek in dosegel v konkurenci mladincev v kategoriji 50 ccm odlično tretje mesto v finalu. Za tako visok plasman gre zahvala samemu vozniku Mirku Orterju, njegovemu spremljevalcu Ševšku in seveda agilnemu vodji našega avto-krožka tovarišu Šahu.

REZULTATI:

Pionirji 50 ccm finale

1. Bojan Gajšek (Slander), 2. Milan Skok (Slander), 3. Tone Jazbinšek (Slander).

Mladinci 50 ccm finale

1. Hinko Hotko (Slander), 2. Stanko Šarlah (Slander), 3. Mirko Orter (Cinkarna).

Člani 100 ccm finale

1. Franc Gajšek (Slander), 2. Adolf Krajnc (Slander), 3. Ivan Fojs (Slander).

V okviru tedna Ljudske tehnike je bilo tudi tekmovalstvo v spretnostni vožnji pred upravnim poslopijem tovarne EMO.

Med prijavljenci so bili tudi naši inštruktorji Lužar, Romih in Slokan. Vsi trije so tekmovali v razredu avtomobilov do 750 ccm. Dosegli so naslednja mesta: Romih je bil šesti, Lužar deveti in Slokan predzadnji, to je štirinajsti.

Pri naših voznikih je bilo opaziti veliko volje, nekoliko naš tekmovalec Lužar je bil devet v kategoriji vozil do 700 ccm

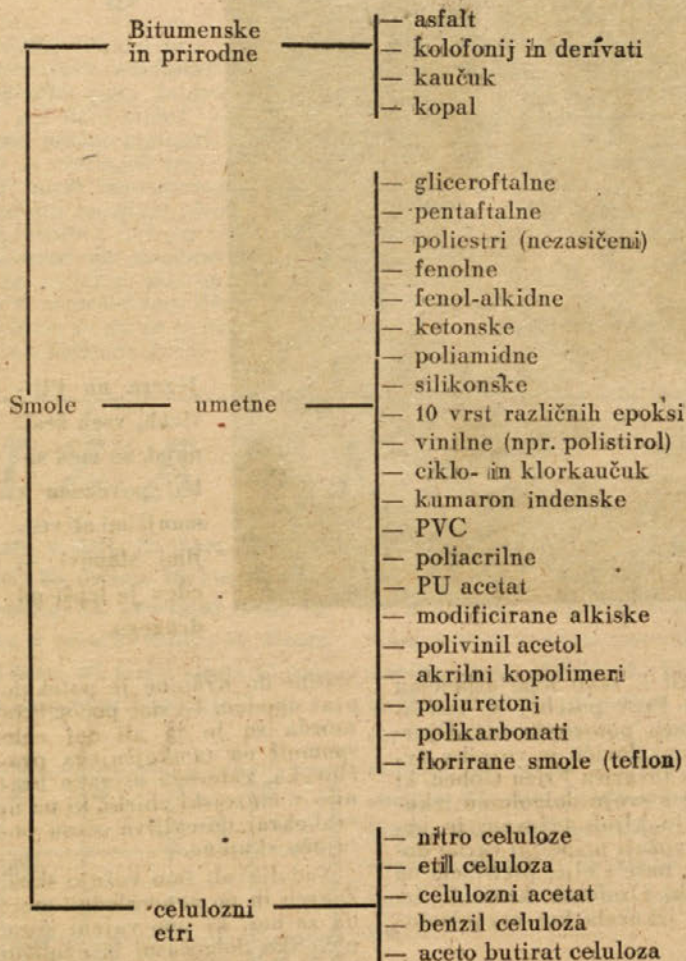

STROKOVNE ZANIMIVOSTI • STROKOVNE Z

KLASIFIKACIJA SMOL ZA BARVE IN LAKE

Z uvajanjem proizvodnje barv in premazov v obratu kemije III., se srečujemo čedalje pogostejše z imeni različnih smol: organol barve so na poliamidni bazi, cinkor je na bazi polistirola, cinkov prah iz New Jer-

sey-a bo dober za cinkov premaz na epoksi osnovi, minijski premaz je na oljni bazi, delali bomo tudi ftalatni minij itd. Prej ko bomo opisali kakšno smolo, bi danes dali shematski pregled smol za barve in lake.

Razen smol služijo kot vezivo tudi olja semen različnih trop-skih in subtropskih rastlin: laneno, tungovo, aticica, sojino, castor, tobačno, kikirikijevo itd. Laneno olje je dalje lahko: surovo, rafinirano, kuhano, oksidirano, vulkanizirano itd. Z uveljavitvijo petrokemije (proizvodnje surovin za smole iz nafte in zemeljskega plina) izgubljajo oljna, celulozna in naravna veziva vse bolj svoj pomen in že dominirajo umetne smole.

Nepozabno popotovanje na Plitvice

Vem, da je marsikdo s svojimi očmi in s svojimi občutki užival minulo potovanje, vendar naj mi bo dovoljeno, da opišem to potovanje tako, kakor sem ga doživljala sama.

Preden pa bi prešla k opisovanju, čutim prijetno dolžnost, da se v svojem, kakor v imenu vseh zahvalim onim, ki so pri-

načrt potovanja in navodila, po katerih smo se z vso disciplino ravnali. Že zaradi tega je bilo potovanje v resnici izredne vrednosti. Zaradi prečudovitega jutra (jasno nebo in toplo sonce), je bilo naše razpoloženje kar najboljšo.

Potovanje preko Šentjurja, Smarja pri Jelšah in Rogaske

žave, ker je tamkaj izrazit partizanski teren tako po pokrajini, kakor tudi po prebivalcih, živečih na samotnih krajih.

Plitvice. Verjetno je malokater naravni park tako opevan, kakor so resnično lepe Plitvice. Toda v vsako veselje rada pade tudi kaka kaplja pelina. To smo občutili pri vходу v narodni park, ko so nam zaračunali vstopnico kar celih 800 S-din. Zato tudi ni čudno, da sem premišljevala o smislu besede narodni park, ko pa ravno narodu ni najbolj pristopen. Sicer je našemu vodji uspelo doseči za skupino polovično ceno vstopnice, vendar je kljub vsemu ostal v mojem srcu — menda tudi v drugih — grenak občutek nesmiselnega izkoriščanja. Motila me je dokajšnja neurejenost poti, mosučkov, in steza, zlasti ob misli na visoko vstopnino. Zato je bil čas odmerjen za ogled (eno uro in pol) pravilno odmerjen. Še malo sprehoda sem in tja, nakup spominčkov, pisanje razglednic, pa še eno pivo po 450 S-din in spet smo bili v varstvu našega odličnega voznika, tovariša Frisca, ki je usmeril svoje vozilo proti Bosni — v Bihač, kjer je bil v času borbe za svobodo prvi zbor AVNOJ. Vse naokrog sami spomini, sami dokazi velike revolucije in tiha hvaležnost vsem, ki so osvobajali in osvobodili našo domovino. Zelo močan vtis je napravila name vas Preboj, ki je do tal porušena, le neka zadruha ima tamkaj svoje stajanje za živino. Okoli nje — vasi mislim — pa so se pasle še ljubke ovčice, ki so med skalnatimi črmi nudile meni in vsem še posebno sliko. Če je že pokrajina tako slikovita, se pač ne morem načuditi

tudi domači noši, ki s pokrajino vred ustvarja veliko pestrost, spremljano z načinom življenja tamkajšnjega prebivalstva.

Bihač. Kdo bi si mislil, da bo tukaj sprejem tako ganljiv. Pred domom ferialec je bilo kakih dvajset pet ali šestletnih otrok, ki so — vsaj izgledalo je tako — nas pričakovali s cvetjem v rokah. Razume se, da so bili takoj ustvarjeni stiki, nato razgovor z najmlajšimi in slikanje z njimi.

Do večera je bilo še daleč. Vodja skupine je kmalu našel upravnika doma, da smo lahko opravili formalnosti in se nato naselili, nakar smo si takoj šli ogledovat mesto. V mestu sagem je mnogo prič nekdanje turške sile in kulture, ki se zlasti kaže v orientalskih stavbah, zato je krajevna slikovitost toliko večja in privlačnejša. Rada bi se še povrnila v ta kraj, če pa že ne v tega, pa vsaj v drugega gotovo enako slikovitega. Iz šole, pozneje pa iz osebnega zanimanja vem, da se ravno v Bosni srečujejo kulture zapada, vzhoda in juga, zaradi tega je zlasti za nas toliko presenečenje.

Ker pa ima Bihač samo dva gostinska lokala, tudi teh smo bili potrebni, in sta bila oba polno zasedena, se je moj mož, kot nekdanji krajiški partizan potrudil v Dom jugoslovanske armije, kjer so nas radi sprejeli in nam tudi postregli.

Zanimivo je bilo srečanje z drugo skupino, ki se je istočasno mudila v Bihaču in je pripotovala z jugoslovanskega juga. Kmalu smo bili, kot se temu reče, skupaj in z njimi povečali svoje pa tudi njihovo razpoloženje.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Jezera na Plitvicah, vseh šestnajst, so med seboj povezana z manjšimi ali večjimi slapovi — eden je lepši od drugega.

pomogli k tako lepo uspelemu izletu. Prav posebej se zahvalim vodji potovanja tov. Djordju Panzaloviću in vozniku avtobusa tovarišu Fricu Gobcu, ki nas je s svojo dolgoletno izkušenostjo kljub težavam in naporni vožnji pripeljal varno domov v naše Celje, predvsem pa Marinki Drofenik, ki se je izredno izkazala kot organizator izleta.

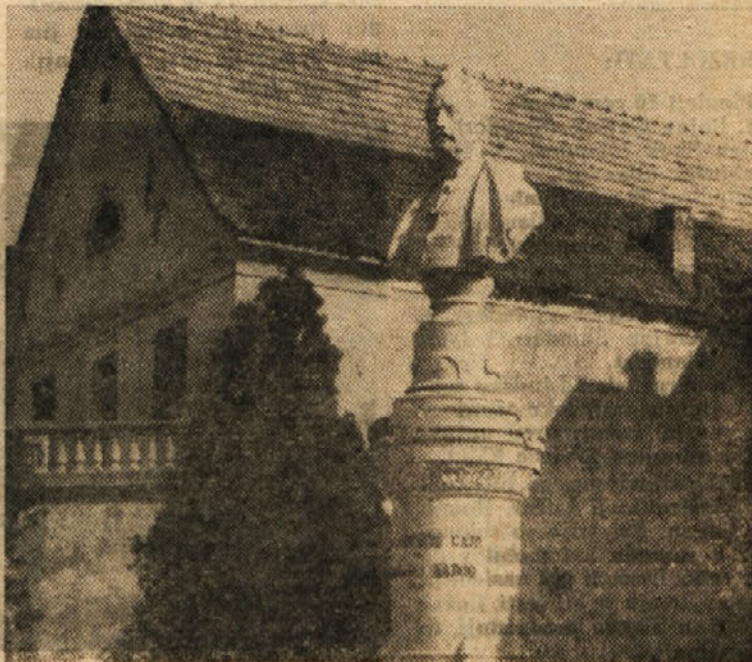
Ko sem zvedela za nameravani izlet, katerega so se lahko udeležili tudi svojci članov našega kolektiva, sem takoj pomislila na svojega moža, ki bo te novice izredno vesel. Takoj sva se prijavila in položila tisti malenkostni prispevek, pri tem pa kakor šolski otroci težko pričakovala dneva odhoda in si želela kar najlepšega vremena.

Na dan potovanja smo bili vsi zbrani ob določeni uri pri »Koprni«, se veselili izredno lepega dne in bili presenečeni nad okrašenim avtobusom, v katerega smo se nameščali in namestili ter točno ob uri krenili na pot. Pred tem pa smo prejeli

Slatine do Krapine je potekalo prav ugodno. Tu smo počivali in morda se je ta ali oni celo spomnil na tamkajšnjega pračloveka, katerega ostanke hranijo v muzejski zbirki, ki pa ni vsakokrat dosegljiva očesu potujoče skupine.

Nadaljevali smo vožnjo skozi Zagreb in po nepregledni, morda za nas, ki smo vajeni gora, nekoliko dolgočasni in enolični ravnini smo prispeli v Karlovac. V tem mestu se ustavijo skoraj vse potujoče skupine, se primerno podprejo, da je nadaljevanje vožnje prijetnejše. Bilo bi preveč opisovanja, če bi hotela povedati vse, kar sem občutila, ko sem gledala in opazovala pisano pokrajino od doma po štajerskih dolinah, ravnem polju karlovške kotline in vožnjo navkreber proti kraški pokrajini nad divjo strugo reke Korane in vode Plitvičkih jezer.

Zdi se mi, da velja tudi za Plitvice Krpanov stavek, da kdor hoče iti na Dunaj, naj pusti trebuh zunaj. Zaradi tega je bilo vsem ljubilo, da smo se ustavili v Slunju, izrazitem kraškem kraju. Kraj sam je že nekaka trdnjava. Ob tej tako rekoč divji pokrajini so mi misli uhajale na partizansko borbo, kjer so imeli ustaši velike te-

Spomenik voditelju ilirskega gibanja, Ljudevitu Gaju v Krapini.

ŠAHOVSKI DVOBOJ - RUDNIK MEŽICA - CINKARNA

V okviru športnega srečanja kolektivov Cinkarne in Rudnika Mežica, ki je bilo dne 18. in 19. junija v Mežici, so šahisti Cinkarne kakor v vseh dosedanjih srečanjih ponovno za- beležili lepo zmago.

Res je, da ta zmaga ni bila tako visoka, kot v prejšnjih srečanjih, saj smo nastopili na tem dvoboju oslabiljeni, oziroma v našem moštvu je manjkala kar polovica igralcev prve

ekipe, pa tudi Mežičani so pokazali, da so z rednimi vajami oziroma turnirji lepo napredovali.

Rezultati posameznih partij tega dvoboja so: Snajder — Janžekovič remi; Dečko — Kompan 1:0; Lazić — Tevž 1:0; inž. Ružić — Knez 1:0; inž. Klinger — Permanšek remi; inž. Stegenšek — Triplat 1:0; Čeh ml. — Mori 0:1; Mežnar — Jež 1:0; Jančič — Maklin remi;

Ramšak — Arbajter 0:1.

Torej skupni rezultat je 6,5 : 3,5 točk za Cinkarno. Kakor vidimo so Mežičani dosegli boljše rezultate na nižjih deskah, kjer smo nastopili z igralci, ki že dalj časa niso igrali na takih ali podobnih tekmovanjih.

Odigran je bil tudi brzoturnir na katerem je nastopilo šest domačinov, ter naša člana Dečko in Snajder, ki sta se tudi uvrstila na prvi dve mesti.

Izid brzoturnirja je takle: 1. Snajder, 2. Dečko, 3. — 5. Mori Janžekovič in Tevž, 6. Triplat, 7. Maklin, 8. Jež. Kakor vsa dosedanja srečanja, je bil tudi ta dvoboj odigran v tovariškem vzdušju.

JŠ

DRAGI CINKARNARJI!

Oglašam se vam z nekaj vrsticami. Zanima me, kako napreduje izgradnja novega dela podjetja. Prepričan sem, da o tem list kolektiva poroča.

Spoštovani tovariš urednik, prosim, če vam je mogoče mi pošljate »Cinkarnarja«, zelo rad bi ga čital in se na ta način seznanil z delom in napredkom sodelavcev, med katerimi sem pred dnevi delal. Mislim, da boste moji prošnji ugodili in mi pošljali glasilo, za kar se vam že vnaprej zahvaljujem.

Lep pozdrav vsem sodelavcem iz Cinkarne.

Adolf Pajk, pitomac,
V. P. 3215/24, Bileča

VAS KOTICEK

sončenje

Sončimo se tako, da izpostavimo svoje telo sončnim žarkom. Marsikomu je to omogočeno šele takrat, ko gre v poletnih mesecih na letni odmor. Takrat se praži in peče na soncu in ne zamudi niti minute. Toda to ni pravilno in je za kožo nezdavno. Res je, da so našemu telesu in naši koži potrebni sončni žarki, toda potrebni so jima v zmerni meri vse leto, ne pa samo deset dni na leto. Le tako sončena koža bo postala in ostala zdrava in lepo napa.

Kako naj se pravilno sončimo? Pričnimo po možnosti že zgodaj spomladi. Pri sončenju se po možnosti sprehajamo, kar je boljše kot ležanje na soncu. Pri ležanju se namreč okrog telesa nabere plast vročega, s parami nasičenega zraka, ki lahko telesu škodi ali pa celo povzroči sončno kap. Če se pa vendarle sončimo leže, ležimo na pograd z rahlo vzdignjenim zglobovjem in se na soncu obračamo. Najugodnejše za sončenje je dopoldansko sonce. Občutljive osebe, ženske pa prav vse, naj si pri sončenju zaščitijo glavo z mehkim svetlim klobukom ali sončnikom. Zarjavela koža na obrazu pokaže namreč kot pod povečevalnim steklom vsako gubo in gubico ter prikaže torej žensko starejšo. Ženske si naj zato ne sončijo obraza, saj koža itak porjavi že ob vsakdanji hoji na prostem. Da morajo biti plavalase in posebno rdečelase osebe, pri sončenju posebno previdne, nam je vsem znano.

Preden kožo izpostavimo soncu, jo moramo za to pripraviti. Da bomo lepo in enakomerno zagoreli, moramo kožo poprej dobro umiti z milom in toplo vodo, nato pa še pred sončenjem namastiti. Najboljša masčoba za to je čisto olivno olje. Sonca nevarne kože ne sončimo predolgo. Pol ure je za prvič več kot dovolj, za svetlopolte ljudi pa je v poletnih mesecih že četrta ure preveč. Oluščena mesta so namreč za sončne žarke še posebno občutljiva, ker je na njih rožena plast, ki je zelo tanka in se nam na teh me-

stih ob ponovnem sončenju hitro napravijo mehurji ali neljubne temne pigmentirane lise.

Kožo izpostavljamo soncu postopoma; vsak dan nekoliko dalj časa. Lepo porjavela koža prenese pozneje tudi več ur sonca dnevno. Vendar se nam večsinih pripeti, da se nehoti preveč sončimo, to je, da se opečemo. Taka koža postane nekaj ur (dve do osem ur) po sončenju živordeča, vroča in otekla. Težko bomo preprečili, da se ne bo

oluščila. Poskusimo takoj po sončenju s hladnimi burovimi obkladki (ena burova tableta na pol litra vode), ki jih moramo pridno menjati, kakor hitro se obkladek segreje. Po nekaj urah namažemo kožo s hladnim mazilom (borova kislina, lanolin). Ako pa se vendarle oluščimo, ne sončimo oluščene kože prehitro, pustimo ji časa, da si napravi spet ščitno roženo plast in da se izenači z ostalo, neolupljeno kožo.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. mesto v BiH; 9. bajeslovni letalec; 10. obrtnik; 11. agregatno stanje; 13. kem. znak za iridij; 14. različna samoglasnika; 15. otok v srednjem Jadranu; 17. reka v SZ; 19.

mesto v BiH; 20. kem. znak za zlato; 22. dolina; 23. različna soglasnika; 24. kvartaški izraz; 26. reka v severni Italiji; 27. figura pri šahu; 29. težke sanje; 30. mesto na severu Slovenije.

NAVPIČNO: 1. mesto na jugu Makedonije; 2. glavno mesto Gane; 3. predlog; 4. različna soglasnika; 5. kem. znak za Lurecij; 6. merilec časa (dvoj.); 7. barva igralne karte; 8. ploskovna mera; 12. rekrutiranje; 15. tla; 16. zadetek; 18. mesto v Iraku; 21. obrtnik; 23. stoti del dinarja; 25. žensko ime; 26. povrtnina; 27. enaka soglasnika; 28. vzklik bolečine; 29. kem. znak za magnezij.

1	2	3	4	5	6	7	8
9				10			
11				12	13		
14			15	16		17	18
		19					
20	21		22			23	
	24	25			26		
27			28	29			
30							

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjurc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna, Celje. Tel. 39-81, 39-82, interna 53. Tisk in klišej GP »Celjski tisk« Celje.

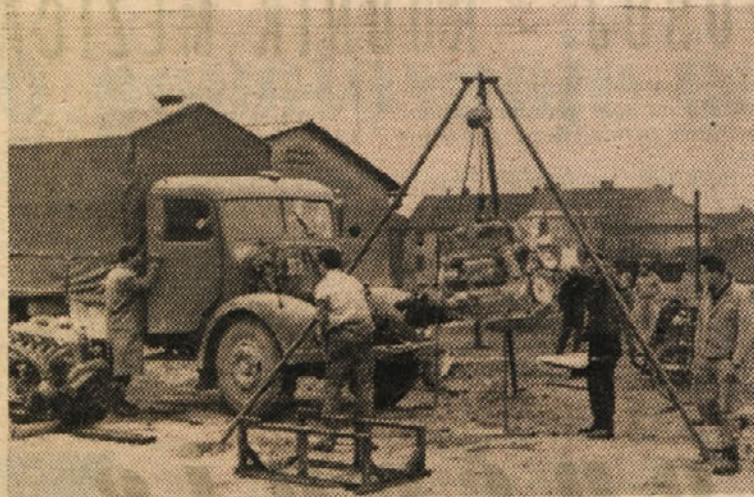
PRAKTIČNI NASVETI

Plošče na električnem štedilniku lahko čistimo z vodo, kateri smo dodali nekaj detergenta. Če nimamo pri roki kakšnega posebnega sredstva za čiščenje, lahko to opravimo s svilenim papirjem, namočenim v fino strojno olje.

Za stojala za dežnike v predstobi nam lahko posluži navaden glinasti lonec; dobimo ga na tržnici, oziroma v cvetličarni.

Robove gumijastih podplatov očistimo s smirkovim papirjem, še lepše in z manjšim trudom pa s čistilnim praškom (VIM), ki ga vsujemo ščepec na vlažno krpico in z njo odrgnemo rob.

Gumijaste in polivinilaste predpasnike očistimo z mlačno milnico in jih nato operemo s čisto vodo. Da ostanejo mehki, jih večkrat natremo z glicerinom.

Vsak dan pride v naše podjetje precej kamionov. Eni so »mlajši«, drugi »starejši«. Tako je pretekli mesec prišel — pravzaprav so ga privlekli — kamion »doma« iz Splita. Privlekli so ga, ker mu je odpovedal motor. Ker voznik okvare ni mogel sam popraviti, je o defektu obvestil matično podjetje v Splitu. Ko so drugi dan prišli mehaniki iz Splita, je bil tovarnjak že naložen. Lotili so se del in v nekaj urah je bil pokvarjeni motor zamenjan; s seboj so pripeljali novi motor in potrebno orodje.

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. julija do 15. avgusta 1966:

UNION

Od 15. do 18. 7. »NEVESTA V ČRNEM«, španski film;
od 19. do 20. 7. »TRI«, jugoslovanski film;
od 21. do 25. 7. »LABIRINT SMRTI«, jugoslovansko-nemški barvni CS film;
od 26. do 28. 7. »PO ISTI POTI SE NE VRACA«, jugoslovanski film;
29. 7. »VRNITEV V MESTO PEYTON«, ameriški barvni CS film;
od 30. do 31. 7. »LJUBEZEN NA KONCU SVETA«, argentinsko-italijanski barvni CS film;
od 1. do 4. 8. »CAROVNIK«, zahodnonemški CS film;
od 4. do 5. 8. »KOMANCEROSI«, ameriški barvni CS film;
od 6. do 7. 8. »LJUDJE IN ZASTAVE«, I. del, madžarski barvni film;
8. 8. »LJUDJE IN ZASTAVE«, II. del, madžarski barvni film;
od 9. do 12. 8. »CAROVNIKOV OBRAČUN«, zahodnonemški film;
od 13. do 16. 8. »CRNE OSTROGE«, ameriški barvni CS film;

METROPOL

Od 14. do 15. 7. »SUZENJ Z ZLATIMI ROKAMI«, ameriški film;
(kinoteka)
od 16. do 19. 7. »BREZ POTNEGA LISTA V TUJI POSTELJI«, nemški film;
od 20. do 23. 7. »MORILEC IZ SAN FRANCISKA«, ameriški CS film;
od 24. do 26. 7. »TRJE NAREDNIKE«, ameriški barvni CS film;
od 27. do 29. 7. »GOSTIJA ZVERI«, francoski film;
od 30. do 31. 7. »PLAVI ANGEL«, ameriški barvni CS film;
1. 8. »MAKLOVIA«, mehiški film (kinoteka);
2. 8. »LA MALQUERIDA«, mehiški film (kinoteka);
3. 8. »RIO ESKONDIDO«, mehiški film (kinoteka);
4. 8. »EN DAN ŽIVLJENJA«, mehiški film (kinoteka);
5. 8. »SOLEADIN SAL«, mehiški film (kinoteka);
od 6. do 8. 8. »LJUBEZENSKA KLETKA«, francoski CS film;
od 9. do 10. 8. »LJUBI — ALI NE LJUBI«, sovjetski barvni film;
od 11. do 12. 8. »VERIGA«, bolgarski CS film;
od 13. do 14. 8. »AVANTURE ZIMSKIH PRAZNIKOV«, francosko-italijanski barvni CS film;

LETNI KINO

Od 16. do 18. 7. »PESEM ZA KARABINKO«, mehiški barvni film;
od 19. do 20. 7. »PET TEDNOV V BALONU«, ameriški barvni CS film;
od 21. do 22. 7. »INVAZIJA VIKINGOV«, ameriški barvni CS film;
od 23. do 24. 7. »TAJNI PARTNER«, ameriški film;
od 25. do 26. 7. »LEPA LOLA«, španski barvni film;
od 27. do 28. 7. »HUZARSKA BALADA«, sovjetski barvni film;
od 29. do 30. 7. »SIN RDECEGA GUSARJA«, ameriški barvni CS film;
od 31. 7. do 1. 8. »PESEM O PISANEM BALONU«, nemški barvni film;
od 3. do 5. 8. »MARS NA DRINI«, jugoslovanski film;
od 6. do 7. 8. »ALADINOVA CAROBNA SVETILKA«, italijanski barvni film;
od 8. do 9. 8. »ROBERTO LA ROKA«, francoski VV film;
od 10. do 11. 8. »ZENA V PREIZKUSNJI«, ameriški barvni CS film;
od 12. do 14. 8. »TRIUMF MIHAILA STROGOVA«, jugoslovanski film;
Program objavljamo po podatkih kinematografskega podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

Vrednost točke

junij 1966

I. EKONOMSKA ENOTA METALURGIJA:

Vrednost točke v juniju	neto	Preseg norme v odstotkih
1. Predpražarna in žveplena kislina	1,26	0,4
2. Aglomeracija	1,33	5,61
3. Topilnica I. in II. peč	1,26	—
4. Topilnica III. in IV. peč	1,30	—
5. Topilnica V. peč	1,29	—
6. Topilnica VI. peč	1,33	—
7. Topilnica VII. peč	1,25	—
8. Topilnica VIII. peč	1,34	—
9. Topilnica IX. peč	1,25	—
10. Topilnica X. peč	1,30	—
11. Thede peč	1,28	—
12. Cinkovo bello	1,20	—
13. Keramika	1,32	6,84
14. Skupne službe topilnice	1,29	—
15. Pilnarna in kotlarna	1,29	—
16. Skupne službe metalurgije	1,29	—

II. EKONOMSKA ENOTA PREDDELVALNI OBRATI:

1. Valjarna cinkove pločevine	1,28	2,98
2. Cinkografija	1,38	5,04
3. Oblikovalnica cinkove pločevine	1,32	—
4. Zlebovi in cevi	1,36	4,16
5. Cinkova žica	1,31	—
6. Skupne službe predelovalnih obratov	1,30	—

III. EKONOMSKA ENOTA ANORGANSKA KEMIJA:

1. Kromov galun	1,42	—
2. Na-hidrosulfat in metalit	1,26	—
3. Na-sulfid	1,33	—
4. Litopon stari in cinkovsulfat	1,26	—
5. Litopon novi	1,30	—
6. Povprečje litopona	1,29	—
7. Svinčevi oksidi	1,39	—
8. Superfosfat	1,34	8,50
9. Povprečje superfosfat	1,34	—
10. Utramarin	1,36	—
11. Modra galica	—	—
12. Modri baker	1,32	—
13. Skupne službe anorganske kemije	1,32	—
14. Kemični obrat III. Mozirje	1,40	4,00
15. Skupne službe Mozirje	1,40	—
16. Laboratorij	1,30	—

IV. EKONOMSKA ENOTA ORGANSKA KEMIJA:

1. Vse službe	1,26	—
---------------	------	---

V. EKONOMSKA ENOTA VZDRŽEVALNI OBRATI:

1. Priprava dela	1,30	—
2. Strojni oddetek	1,30	10,72
3. Gradbeni oddetek	1,30	2,83
4. Merilni oddetek	1,30	3,68
5. Elektro delavnica	1,30	10,38

VI. PREDRACUNSKE ENOTE:

1. Strokovne službe	1,30	4,02
2. Družbena prehrana	1,30	—

VII. CELOTNO PODJETJE:

	1,30	3,20
--	------	------

KADROVSKE VESTI

V MESECU JUNIJU SO PRISLI V PODJETJE

Krsnik Ivan, Mlinar Ivan, Cviki Martin, Fišter Ivan, Sorlić Anton, Hasanagić Nijaz, Matko Jože, Knežić Franjo, Rebernik Aleksander, Valek Ivan, Sinanovski Refik, Stefek Drago, Ber Rudolf, Vogrinec Jože, Zarič Tomislav, Tojagić Bogosav, Kožuh Anton, Felicijan Franc, Pongračić Stjepan, Koštomaj Anton, Trbojević Marko, Kotnik Ludvik, Fišer Stefan, Teslić Stevo, Sinecek Stanek, Simić Zivota, Matko Jože, Korošec Jože, Lipovšek Jože, Popošek Peter, Jernejšek Martin, Fideršek Adolf, Sagmajster inž. Otmar, Kržaj Anton, Žerak Stanislav, Oserban Leopold, Turnšek Mihael, Tomac Stjepan, Gračner Franc, Brglez Friderik, Kovačević Ivan, Kleinovšek Anton, Vodesković Stevan, Jesih Franc, Gamanović Dragutin, Matić Ljubša, Stminjesković Dragutin, Voršnik Franc, Grobelnik Ivan.

ODSLI IZ PODJETJA:

Valek Ivan, Rebernik Aleksander, Knežić Franjo, Omerza Avgustin, Stefek Drago, Valentić Franjo, Eberlin Bogomir, Felicijan Franc, Trafenšek Martin, Pongračić Stjepan, Sinecek Drago, Simić Zivota, Matko Jože, Kožuh Anton, Jančičević Dragan, Zelić Alojz, Tojagić Bogosav, Hasanagić Nijaz, Fišer Stefan, Žerak Jože, Klemenčič inž. Janez, Cmok Anton, Razdevšek Jože, Gutovska Peter, Vodeb Franc, Zagar Friderik, Pirš Feliks, Krajncan Ivan.

IZKLJUČENI IZ KOLEKTIVA:

Perc Jože, Hafner Vill in Krajnc Jože.

INVALIDSKO UPOKOJENA:

Cokan Ivan in Kotnik Jakob.

UMRLI JE:

Mikuš inž. Vladimir.

VAJENCI, KI SO DNE 22. JUNIJA

1966 OPRAVILI POMOCNIŠKI IZPIT: Mirnik Stanislav, Novačan Miroslav, Ašenberger Jože, Podergajs Ivan, Selčič Edvard, Seničar Maksimilijan, Krašović Dušan.

POROČILA STA SE:

Čakš Vinko in Jalrij Nazmi.